

UNIVERSITETET I BERGEN
DET MATEMATISK-NATURVITENSKAPELIGE FAKULTET

PROTOKOLL FRA MØTET I FAKULTETSSTYRET
ONSDAG 18. JUNI 2003

kl. 09.30 i møterom 2018, Kjemisk institutt, Realfagbygget 2. et.

Det tas forbehold om fakultetsstyrets godkjenning

Til stede:

Dag L. Aksnes (dekanus), Hans Petter Sejrup (prodekanus)

Gruppe A:

Anne Marit Blokhus (prodekanus for utdanning) (fratrådte under behandlingen av sak 106), Stein A. Strømme, Kuvvet Atakan, Hans Jørgen Fyhn

Gruppe B:

Lise Øvreås

Forfall:

Vigdís Vandvik

Gruppe C:

Kristin Nodland, Ole Tumyr

Gruppe D:

Bernt Rydland Olsen, Anne-Kristin Stavrum

Fra adm.:

Kjell A. Sælen, Astrid Breivik, Elisabeth Müller Lysebo, Tore Berget, Ingrid Solhøy, Kristin Bakken, Hilde Lindtner

I GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Vedtak: Innkalling og saksliste ble godkjent med følgende tilleggssaker:

106 KOMPETANSEOPPRYKK TIL PROFESSOR I GEOLOGI 2002 – GODKJENNING AV BEDØMMELSE

107 REORGANISERING AV BIOFAGET – OPPNEVNING AV STYRINGSGRUPPE

II PROTOKOLL FRA MØTET 14. MAI 2003

Vedtak: Protokollen ble godkjent.

III ORIENTERINGSSAKER

Tilsettingsrådet for forsker- og rekrutteringsstillinger

Tabellarisk oversikt over handlede saker i perioden 9. mai.–6. juni 2003 fulgte med sakspapirene.

Randi Taxt opplyste i møtet om at det i tabellen var angitt feil finansieringskilde for følgende stillinger ved Bjerknessenteret: sak 10 postdoktor og sak 12 postdoktor. Disse stillingene er ikke eksternt finansiert, men skal dekkes av UiB sentralt.

Regnskap pr. 30. april 2003 – tertialregnskap

Redegjørelse fra Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Fakultetets ekspedisjon av 10. juni 2003 til Universitetsstyret fulgte med sakspapirene.

Møtereferat som fulgte med sakspapirene:

Protokoll fra møtet i Eksamens- og undervisningsutvalget 4. juni 2003

Ekstraordinært fakultetsstyremøte 2. juli 2003

Dag L. Aksnes orienterte om at det i ovennevnte møte vil bli lagt frem en sak om Christian Michelsen Research' (CMR) tilknytning til Universitetet i Bergen.

Instituttlederstillinger ved Geofysisk institutt, Kjemisk institutt og Matematisk institutt

Dag L. Aksnes orienterte om at det innen søknadsfristen 10. juni 2003 var kommet til sammen 5 søknader, hvorav 4 interne. Søknadene fordeler seg slik: 1 til Geofysisk institutt, 3 til Kjemisk institutt (hvorav 1 eksternt) og 1 til Matematisk institutt.

Støtte til strategiske omstillingsmidler (SOP)

Fakultetet søkte Norges forskningsråd om 21,8 mill. kr i Strategiske omstillingsmidler for årene 2003–2006 (jf. *orienteringssak i møtet 14. mai*) og fikk tildelt 12,5 mill. kr. Fakultetet har vært i dialog med de tre involverte instituttene og vil sammen med dem komme frem til en fordeling som gjør at alle tiltakene kan starte opp, om enn noe redusert i forhold til opprinnelig søknad.

Reorganisering av de biofaglige instituttene

Randi E. Taxt orienterte fra et dagsseminar som ble arrangert i Høyteknologisenteret i Bergen 11. juni 2003 for alle tilsatte ved de tre biologiske instituttene samt Molekylærbiologisk institutt, i forbindelse med sammenslåingen av fire av de biologiske instituttene.

Kandidattall:

Elisabeth Müller Lysebo orienterte om at det hittil i år er avlagt 60 cand.scient.- og 3 MPhil-grader. Det er imidlertid nå et rush av eksamener, og fristen for å levere oppgaver for dem som ønsker tallkarakterer er 30. juni. Pr. 19. juni 2003 vil det være avlagt 39 dr.scient.-grader og 1 dr.philos. Det er videre kommet 235 søknader til masterstudiet for høsten 2003 mot 100 i fjor.

Forskingskoler

Universitets- og høgskolerådets notat "*Forskingskoler i Norge? Innspill til mål og organisering av forskingskoler i norsk forskerutdanning*" ble delt ut i møtet. Elisabeth Müller Lysebo orienterte om at saken vil bli lagt frem for Forskerutdanningsutvalget onsdag 25. juni. Fakultetsstyrets medlemmer ble oppfordret til å komme med innspill elektronisk eller i det ekstraordinære fakultetsstyremøtet 2. juli. Instituttene har fått saken til høring med frist 5. august 2003.

Forskningstermin

Astrid Breivik orienterte om at det er kommet inn 20 søknader om forskningstermin, hvorav 13 også har søkt støtte til utenlandsopphold. For å gjennomgå søknadene ble det foreslått å nedsette en komite bestående av professorene Harald Høiland, Eirik Sundvor, Torleiv Kløve og Harald Kryvi. Fakultetsstyret sluttet seg til dette.

Regnskapet pr. 31. mai 2003

Kjell A. Sælen, Randi E. Taxt og Tore Berget gikk gjennom regnskapet pr. pr. 31. mai 2003. Se for øvrig

http://www.uib.no/mnfa/fakstyret/sakslistet/2003/06_18/reg31mai03.htm

Vedtak: For å følge opp fakultetets strategiplan om å synliggjøre teknologisatsningen ved fakultetet vedtok fakultetsstyret, mot 1 stemme, å endre navnet på *Fysisk institutt* til *Institutt for fysikk og teknologi (Department of Physics and Technology)* fra 1.1.2004.

89 STATUTTER FOR SKOLELABORATORIET I REALFAG

Vedtak: 1. Fakultetsstyret vedtok enstemmig det framlagte forslaget til statutter for Skolelaboratorium i realfag.

2. Fakultetsstyret tok skolelaboratoriets virksomhetsplan for 2003–05 til orientering.

90 OPPNEVNING AV PROGRAMSTYRER FOR BACHELORGRADENE I KYSTSONEFORVALTNING OG MILJØ- OG RESSURSFAG, SAMT FOR MASTER IN WATER STUDIES

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig å oppnevne de foreslåtte programstyrene for bachelorgradene i kystsoneforvaltning og miljø- og ressursfag, samt for Master in Water Studies.

91 300-TALLSEMNER I BACHELORGRADEN

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig å ta opp følgende regel i fakultetets utfyllende regler:

Inntil 10 studiepoeng på 300-nivå kan inngå i den valgfrie delen av bachelorgraden.

92 MASTER I REALFAGSDIDAKTIKK

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig det foreliggende forslaget til masterstudium i realfagsdidaktikk som en overgangsordning. Det understrekes at masterstudiet i realfagsdidaktikk ikke er fakultetets primære lektorutdanning. Fakultetsstyret tok til etterretning at Eksamens- og undervisningsutvalget anbefaler at forslaget revurderes og må sees i sammenheng med de nye, skolerettede mastergradene i realfag som har planlagt oppstart høsten 2004.

93 UTFYLLENDE REGLER FOR MASTERSTUDIET

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig det foreliggende forslaget til utfyllende regler for masterstudiet ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet med de endringene som fremkom i møtet.

I en overgangsfasen (til og med opptak til våren 2004) kan programstyrene vedta rangeringsgrunnlag. Rangeringsgrunnlaget må bekjentgjøres for studentene før opptaket gjennomføres.

94 UTFYLLENDE EKSAMENSREGLER

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig de fremlagte utfyllende regler for eksamen ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet.

**95 UNIVERSITETSSTIPENDIAT I ANVENDT MATEMATIKK –
UTLYSING**

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig, i samsvar med forslag fra Matematisk institutt, å lyse ut en stilling som universitetsstipendiat i anvendt matematikk.

Fakultetsstyret tok til etterretning at det ikke er utarbeidet stillingsomtale.

**96 UNIVERSITETSSTIPENDIAT I INFORMATIKK – 2 STILLINGER –
UTLYSING**

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig, i samsvar med forslag fra Institutt for informatikk, å lyse ut 2 stillinger som universitetsstipendiat i informatikk for 4 år.

Fakultetsstyret vedtok videre å slutte seg til det fremlagte forslaget til stillingsomtale.

97 PROFESSORAT I INFORMATIKK (KRYPTOLOGI) – UTLYSING

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig, i samsvar med forslag fra Institutt for informatikk, å lyse ut et professorat i informatikk (kryptologi).

Fakultetsstyret vedtok videre å slutte seg til det fremlagte forslaget til stillingsomtale.

Fakultetsstyret tok videre til etterretning at det ønskes internasjonal utlysning og at søknadsfristen settes til 1. september 2003.

98 FØRSTEAMANUENSIS I REN MATEMATIKK – TILSETTING

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig å tilsette dr.scient. **Bjørn Dundas** som førsteamanuensis i ren matematikk.

Tiltredelsesdato fastsettes senere.

Fakultetsstyret tok til etterretning at Bjørn Dundas har dokumentert pedagogisk basisutdanning.

Fakultetsstyret tok videre til etterretning at Matematisk institutt ønsker å få saken tilbake for ny vurdering dersom Bjørn Dundas takker nei til stillingen.

**99 FØRSTEAMANUENSIS I RESERVOARGEOFYSIKK – OPPNEVNING
AV SAKKYNDIGKOMITE**

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig, i samsvar med forslag fra Institutt for geovitenskap, å oppnevne følgende sakkyndigkomite:

Professor Martin Landrø, Institutt for petroleumsteknologi og anvendt geofysikk, NTNU
Professor Valerie Maupin, Institutt for geologi, Universitetet i Oslo
Førsteamanuensis Atle Austegard, Institutt for geovitenskap, Universitetet i Bergen, leder

**100 PROFESSOR II (ADJUNGERT) I FYSISK/ØKOLOGISK
OSEANOGRAFI– TILSETTING UTEN UTLYSING**

Saken var utsatt.

101 PROFESSOR II (ADJUNGERT) I ANVENDT MATEMATIKK (BEREGNINGSVITENSKAP) – 2 STILLINGER – OPPNEVNING AV SAKKYNDIGKOMITE

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig å slutte seg til de fremlagte forslagene til stillingsomtaler for to adjungerte stillinger som professor II i anvendt matematikk (beregningvitenskap).

Fakultetsstyret vedtok videre, i samsvar med forslag fra Matematisk institutt, å oppnevne følgende sakkyndigkomite for å vurdere forskerne Øystein Pettersen og Sigurd Aanonsens professorkompetanse:

Professor Jan Ole Aasen, Statoil, Forskningscenteret, Trondheim
Professor Hong Wang, Department of Mathematics, University of South Carolina, USA
Professor Xue-Cheng Tai, Matematisk institutt, *leder*

Fakultetsstyret tok til etterretning at det ikke har vært mulig å finne professorkompetente kvinner til komiteen innen det aktuelle fagområdet.

102 Saken var utgått.

103 PROFESSOR II I INFORMATIKK – 3 ÅRS FORLENGELSE AV KAI OLSENS TILSETTING

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig, i samsvar med innstilling fra Institutt for informatikk, å forlenge **Kai Olsens** tilsetning som professor II i informatikk for en ny 3-årsperiode med virkning fra **1. januar 2004**.

Fakultetsstyret tok videre til etterretning at samme stillingsomtale som ved tilsetningen av Kai Olsen i 2000 også skal legges til grunn ved denne tilsetning, men med noen redaksjonelle endringer.

Tilsetningen kombineres med hans hovedstilling som professor ved Høgskolen i Molde.

104 PROFESSOR II (ADJUNGERT) I MOLEKYLÆRBIOLOGI – TILSETTING UTEN UTLYSING

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig å slutte seg til det fremlagte forslaget til stillingsomtale for en adjungert professor II-stilling i molekylærbiologi.

Fakultetsstyret vedtok videre, i samsvar med innstilling fra Molekylærbiologisk institutt, å tilsette dr. **Gilles Travé** som professor II i molekylærbiologi for en periode på 3 år med virkning fra **1. juni 2003**.

Det er en forutsetning for tilsetningen at professor II-stillingen blir fullfinansiert av FUGE-midler.

Tilsetningen kombineres med Través hovedstilling ved École supérieure de biotechnologie i Strasbourg.

**105 KOMPETANSEOPPRYKK TIL PROFESSOR I KJEMI 2002 –
TILDELING AV OPPRYKK**

Vedtak: Fakultetsstyret tok til etterretning at **Anne Marit Blokhus** fyller kompetansekravene for personlig opprykk til professor i fagområdet kjemi, i henhold til opprykksreglementet § 13, og tildeler henne tittel og lønn som professor med virkning fra **1. mai 2002**.

**106 KOMPETANSEOPPRYKK TIL PROFESSOR I GEOLOGI 2001 –
GODKJENNING AV BEDØMMELSE**

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig å godkjenne bedømmelsen av **Henning Dypvik**, i henhold til opprykksreglementets § 13.

**107 REORGANISERING AV BIOFAGET – OPPNEVNING AV
STYRINGSGRUPPE (jf. sak 78)**

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig å oppnevne følgende styringsgruppe:

Gruppe A

Gunnar Bratbak (**leder**), Institutt for mikrobiologi, styrer
Peter Emil Kaland (**nestleder**), Botanisk institutt, styrer
Arne Johannessen, Institutt for fiskeri- og marinbiologi, styrer
Hans Jørgen Fyhn, Zoologisk institutt, styrer
Bjarne Meidell, Bergen museum, De naturhistoriske samlingene, styrer

Gruppe B

Vigdis Vandvik, Botanisk institutt
Lise Øvreås, Institutt for mikrobiologi

Gruppe C

Karen Margrete Kleiven, Institutt for fiskeri- og marinbiologi (**administrativ**)
Eva Krzywinski, Botanisk institutt (**teknisk**)

Gruppe D (studentene)

Kari Grutle
Kristin Kvalø Petersen

Observatører

Anne Marie Szilvay, Molekylærbiologisk institutt
En representant fra 2Fo, UiB-laget
En representant fra NTL, UiB-laget
En representant fra Forskerforbundet, UiB-laget

108 EVENTUELT
Ingen saker

Bergen, 19. juni 2003
AIB-HL

Dag L. Aksnes
dekanus

Kjell A. Sælen
fakultetsdirektør

UNIVERSITETET I BERGEN

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Arkivkode:

Saksnr.: 03/676/MN RET

Kryssref. 03/1760/MN

Kryssref. 03/4958

Fakultetsstyresak: **109**

Møte: 2. juli 2003

**AVTALE MELLOM UNIVERSITETET I BERGEN OG CHRISTIAN MICHELSENS
INSTITUTT OM CHRISTIAN MICHELSEN RESEARCH AS**

Universitetet i Bergen (UiB) og Christian Michelsens Institutt (CMI) har de siste tiår samarbeidet om teknologi- og næringsrettet forskning og utvikling. Samarbeidet kom i stand gjennom aktiv støtte fra Norges forskningsråd og skjer gjennom det felles eide selskapet Christian Michelsen Research AS (CMR), med tilhørende datterselskaper. Universitetets ledelse og CMR's styre ble enige om at kombinasjonen av UiB's akademisk baserte utvikling og spisskunnskap på utvalgte områder, med CMR's kompetanse innen anvendt forskning, utvikling og kommersialisering av kunnskapsbaserte produkt, har et betydelig potensial for nytteverdi og gevinst for begge parter. Basert på et notat av 15.05.02, v/CMR's styreleder og UiB's rektor, ble det oppnevnt en styringsgruppe med følgende mandat:

Ut fra antagelsen om at et sterkere samarbeid vil kunne være til betydelig fordel for begge parter, ønsker UiB og CMR derfor blant annet å få vurdert:

- hvilke elementer et slikt samarbeid kan tenkes å bestå av
- hva som er mulige gevinster ved samarbeidet generelt og eventuelt hva de ulike delelementer gir av gevinster spesielt
- eventuelle mekanismer så som stillinger, stipend, bonuser osv. som vil fungere som hensiktsmessige incentiver/virkemidler for økt interaksjon
- hvorledes et slikt samarbeid mest effektivt kan organiseres
- hvilke hensyn som bør tas for å beskytte de to organisasjoners egenart

Selve arbeidet ble utført av en oppnevnt gruppe bestående av:

Petter E. Bjørstad (UiB)

Asle Lygre (CMR)

Harald Norvik (ekstern repr., leder)

Aasmund Gjeitnes (ekstern repr., nestleder)

Gruppen rapporterte til en styringsgruppe bestående av ledelsen ved de to institusjonene og fikk frist 1.november 2002 med å levere anbefalt forslag. Informasjon om arbeidet skulle gis eksternt kun når begge parter skriftlig hadde sagt seg enig i dette.

Del 1 av hovedinnstillingen fra gruppen til styringsgruppen forelå 5. desember 2002. På bakgrunn av denne delinnstillingen ble et mer forpliktende samarbeid med CMR diskutert mellom fakultetsledelsen ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (MN), Forskningsdirektør Kristen Haugland, Fysisk institutt og Program for prosesssteknologi. Fakultetsstyret ble i møtet 18.12.2002 orientert muntlig, av forskningsdirektør Haugland, om den pågående prosessen. Saken var imidlertid fortsatt unntatt offentlighet da ingen av partene skriftlig hadde sagt seg enig i at informasjon kunne gis eksternt.

10. januar 2003 forelå del 2 av hovedinnstillingen "Samarbeidet mellom Universitetet i Bergen og Christian Michelsen Research AS for styrking av teknologisk forskning og innovasjon". 31. januar kom et ytterligere supplement til Hovedinnstilling. 21. mars ble det holdt et felles informasjonsmøte mellom CMR og UiB, inkludert fakultetsledelsen ved MN og representanter fra utvalgte fagmiljøer ved MN og Det medisinske fakultet (Med-fak). Deretter ble det startet et arbeid for å utforme en konkret avtale mellom UiB og CMI om CMR og samt en samarbeidsavtale mellom CMR, UiB og Unifob AS (UAS). MN har ikke vært direkte koblet inn i kontraktsforhandlingene, men ble bedt om å kommentere utkast til avtale underveis. Fakultetet har i brev av 06.06. 2003 redegjort for sitt syn på kontraktsforhandlingene med CMR og dekanus har også i notats form av 12.06. 2003 redegjort ytterligere for sitt syn på en del konkrete punkter i et tidligere utkast av avtalen. Både brev og notat er vedlagt saken. Endelig forslag til avtale mellom Universitetet i Bergen og Christian Michelsen Institutt om Christian Michelsen Research AS og forslag til samarbeidsavtale mellom Christian Michelsen Research AS, Universitetet i Bergen og Unifob AS ble vedtatt i styremøtet i CMR 24.06. 2003 med mindre endringer. Disse endringene er innbakt i de utkast til avtaler som ligger ved denne saken. Universitetsdirektøren ber i oversendelse, datert 25.06. 2003, fakultetet om å behandle saken.

FAKULTETSDIREKTØRENS KOMMENTARER:

Et utvidet samarbeid mellom UiB og CMR har vært en komplisert sak å håndtere. Først og fremst fordi det på et svært tidlig tidspunkt i saken ble lagt inn faglige begrensninger når det gjelder mulige områder for samarbeid (bla. ble biologi og forskningstematikk som er knyttet til fakultetets innsatsområder holdt utenfor). Fokus ble dermed satt på områder hvor der er betydelig mindre potensial for faglig samarbeid. Fakultetet har hele tiden hatt som mål å bidra til å utvikle et nærmere samarbeid med CMR, men har stilt seg uforstående til at det har vært ønskelig å legge faglige begrensninger på et slikt samarbeid. Videre har det vært viktig for fakultetet å befeste Avdeling for naturvitenskap i Unifob som et viktig redskap for å organisere den disiplinorienterte forskningen som faller innenfor instituttens forskningsvirksomhet (jmf. brev datert 06.06. 2003). Fakultetsdirektøren kan imidlertid nå, med det utkastet til avtale og samarbeidsavtale som er vedtatt av CMR sitt hovedstyre 24.06. 2003, anbefale fakultetsstyret i all hovedsak slutte seg til avtalen. Avtalen er imidlertid svært omfangsrik og på en del punkter er det uklart hva avtalen innebærer. I dette ligger en risiko for at ulike tolkinger kan skape problemer i forhold til en implementering av avtalen. Fakultetsdirektøren vil derfor tilråde fakultetsstyret å presisere følgende fire punkter:

1. Punkt 1.5 i selve avtalen mellom UiB og CMI inneholder formuleringen:

"Dette innebærer at nye prosjekter etter inngåelse av nærværende avtale som naturlig faller inn under CMR's virksomhetsområde skal kanaliseres til CMR og ikke utføres av Universitetet selv eller andre."

Fakultetsdirektøren er inneforstått med at denne formuleringen er hentet fra aksjonæravtalen for UAS og således har medført at denne (av hensyn til likeverdighet mellom de to selskapene) også er tatt med i CMR-avtalen. I forhold til UAS er formuleringen kraftig svekket av det faktum at UAS er uttalt å være *universitetets* redskap. Dette er ikke uttrykt på tilsvarende måte for CMR. Videre tilsier den foreslåtte styresammensetningen for CMR at en ikke skal betrakte CMR som et redskap for Universitetet slik UAS regnes som. Etter fakultetsdirektørens oppfatning kan denne formuleringen bryte med "Lov om universiteter og høyskoler", § 17.1 om Samarbeid og deltakelse i andre tiltak, hvor det står følgende:

"En institusjon kan, innenfor generelle retningslinjer fastsatt av departementet, opprette eller delta i selveiende tiltak eller i selskap når slik deltakelse er av interesse for institusjonens faglige virksomhet og til nytte for samfunnet. Institusjonen må ikke begrense sin selvstendighet i faglige spørsmål og kan ikke skille ut sine ordinære undervisnings- og forskningsoppgaver."

2. Avdeling for naturvitenskap skal fortsatt fungere som et redskap for fakultetet for å organisere instituttens eksternt finansierte disiplinforskning. I tråd med dette mener fakultetsdirektøren at det bør forutsettes at fakultetet peker ut

UiB's og UAS representanter til styret for avdelingen.

3. Flere av paragrafene i avtalen forutsetter konkrete tiltak og beskriver mulige situasjoner med underdekning hvor MN-UiB må stille midler til rådighet. Fakultetet anser dette som et strategisk viktig innsatsområde for UiB. Fakultetet har imidlertid en svært vanskelig økonomisk situasjon og forutsetter derfor at omkostningene med avtalen dekkes av strategiske midler, stilt til rådighet av UiB som institusjon.

4. Fakultetsdirektøren ser det som nødvendig at både instituttene og fakultetet har mulighet for å kunne redegjøre for totalaktiviteten. Det kan være seg kandidatproduksjon, omfang og innhold av eksternt finansiert virksomhet, antall tilsatte både eksternt og ordinært mm. Spesielt er dette viktig når budsjetter, årsmeldinger, forskningsmeldinger og andre virksomhetsrapporter skal utformes. Med en økende grad av virksomhet regnskapsført utenfor både UiB og Unifob-systemet, ser fakultetsdirektøren det som nødvendig å etablere alternative rapporteringsformer. Fakultetsdirektøren vil derfor be Universitetsdirektøren, i samarbeid med Unifob og CMR, om å foreta en utredning om hvordan instituttene og avdelingene kan rapportere sin samlede virksomhet uavhengig av eksisterende regnskaps og personalsystemer ved de ulike institusjonene. Fakultetsdirektøren vil anta at Database for høyere utdanning (DBH) burde kunne vurderes som et mulig alternativ i denne sammenhengen.

FORSLAG TIL VEDTAK:

På bakgrunn av de faglige visjoner som uttrykkes i avtaleutkastet ser fakultetsstyret ved Det matematiske naturvitenskapelige positivt på at det etableres et samarbeid med CMR. Styret konstaterer at avtalen er svært omfangsrik og på en del punkter er det uklart hva avtalen innebærer. I dette ligger en risiko for at ulike tolkninger kan skape problemer i forhold til en implementering av avtalen. Noen slike punkt har blitt berørt i brev fra fakultetet til Universitetsdirektør og rektor datert 06.06. 2003 og notat utarbeidet av dekanus datert 12.06. 2003. På bakgrunn av dette finner fakultetsstyret grunn til å presisere:

1. Avtalen må ikke begrense fakultetets mulighet for selv å velge sine forskningsområder.
2. Avdeling for naturvitenskap skal fortsatt fungere som et redskap for fakultetet for å organisere instituttenes eksternt finansierte disiplinforskning. I tråd med dette forutsettes det at fakultetet peker ut UiBs og UAS representanter til styret for avdelingen.
3. Fakultetet forutsetter at omkostningene med avtalen dekkes av strategiske midler, stilt til rådighet av UiB som institusjon.
4. Fakultetsstyret vil be Universitetsdirektøren om å se på ordninger som kan ivareta instituttene og avdelingene sine behov for rapporter som beskriver den samlede virksomhet uavhengig av eksisterende regnskaps og personalsystemer ved de ulike institusjonene.

Vedtaket var enstemmig.

Bergen, 26. juni 2003

RET

Kjell A. Sælen
fakultetsdirektør

Vedlegg:

1. Oversendelse av avtale og samarbeidsavtale fra Universitetsdirektøren datert 25.06.2003
2. Notat fra dekanus datert 12.06.2003
3. Brev fra fakultetet datert 06.06.2003

UNIVERSITETET I BERGEN

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Arkivkode:

Saknr.: 03/3621/MN RET

Fakultetsstyresak: **110**

Møte: 2. juli 2003

AVANSERT VITENSKAPELIG UTSTYR 2004 - PRIORITERING

I brev datert 20. mai 2003 ber Forskningsavdelingen fakultetet sende inn søknader om avansert vitenskapelig utstyr 2004 til Norges forskningsråd med endelig frist 15. juni 2003.

Da fakultetets interne frist utløp 12. juni 2003, var det kommet inn seks søknader om utstyr. Fire søknader ble videreført fra 2003 og det kom inn to helt nye søknader (se tabell og vedlegg). Fakultetet opplyste i endelig forsendelse til Forskningsavdelingen om at endelig prioritering ville bli ettersendt.

FAKULTETSDIREKTØRENS KOMMENTARER:

Utstyret blir her kommentert fortløpende:

1. Elektronmikroskopi har en helt sentral plassering i forskningen innen en rekke felt innen realfagene med hovedvekt innen bakteriestudier særlig i akvatiske miljøer, detaljer av fiskeoocytter, virvelsøyle hos fisk, histopatologiske studier av diverse fiske sykdommer med mer. I 2003 ble det søkt om både et Scanning elektronmikroskop (SEM) og et Transmisjons elektronmikroskop (TEM). I 2003 ble det kun innvilget midler til *ett* elektronmikroskop og Elektronmikroskopisk felleslaboratorium valgte da SEM. Nå gjenstår TEM og det opplyses om at ved å sette begge mikroskoper i bestilling kan det medføre en innsparing både når det gjelder tid og opptil 2 mill kr.
2. Massespektrometeret (MS) ved Kjemisk institutt er i dag 10 år og ikke kompatibel med moderne datateknologi. MS vil vær sentralt både for det nye farmasistudiet og for det nye innsatsområdet heterogen katalyse, en del av de strategiske omstillingsprosjektene (SOP) ved fakultetet som skal starte opp fra høsten 2003.
3. Observasjonssystemer for forskning innenfor klimaforandringer er en videreføring av et utstyrsbehov for Bjerknessenteret på totalt 16 mill kr. Om lag 9 mill er hittil blitt innvilget fra Universitetsstyret som en del av UiB sin egenandel i forbindelse med opprettelsen av Bjerknessenteret som Senter for fremragende forskning. Utstyret er nødvendig for at Bjerknessenteret skal kunne drive forskning av høy kvalitet når det gjelder klimaforandringer og marine klima prosesser.
4. Søknaden om Cryogenisk magnetometer fra Institutt for geovitenskaper blitt opprettholdt siden 1996 og er av betydning for både utdanningsformål (Marie Curie Training Site Studies) og forskningsprosjekt innen paleoklima (viktig for NORPEC/SUP, Bjerknessenteret) og paleomagnetisme.

Fakultetsdirektøren vil tilrå at prioriteringen fra 2003 står utforandret når det gjelder søknad 1-4 ovenfor.

Det er i tillegg kommet inn to nye utstyrssøknader i forhold til fjorårets liste: Utbygging av laserfysikklaboratorium fra Fysisk institutt og Oseanografisk målerigg fra Geofysisk institutt.

Søknaden om et laserfysikklaboratorium har som formål å opprette en nasjonal plattform innen moderne nasjonal eksperimentell laser fysikk. Den internasjonale fagevalueringen innen fysikk påpekte nettopp behovet for å styrke den eksperimentelle "in house physics activity". Videre er laserlaboratoriet viktig både for mulige nye prosjekter innen

nanoteknologi (søknader til Forskningsrådets NANOMAT-program) samt et utvidet faglig samarbeid med Christian Michelsen Research (se styresak 109/03).

De oseanografiske målingene ved værskapet Polarfront i Norskehavet er den lengste homogene tidsserie fra dyphavet. Disse målingene har vist seg svært nyttige når det gjelder å overvåke klimavariasjoner. Etableringen av et havobservatorium vil kunne tillate andre former for målinger og vil også kunne være et utgangspunkt for å utvikle ny teknologi.

Begge de to nye søknadene er av betydning for fakultetet, men på bakgrunn av ønsket om å styrke samarbeidet med CMR, samt det faktum at to av de andre søknadene som er prioritert ligger innenfor klimaforskning, vil fakultetsdirektøren tilrå fakultetsstyret å prioritere laserlaboratoriet foran den oseanografiske måleriggen.

Fakultetets biologiske fagmiljø er under omorganisering. Fire biologiske institutter skal slås sammen til ett stort biologisk institutt og det skal tilsettes en ny instituttleder med utvidere fullmakter for å kunne ta både faglige, strategiske og organisatoriske beslutninger. Sammenslåingen innebærer også på sikt en større grad av samlokaliseringer av fagmiljøene. Fakultetsdirektøren ser det derfor som naturlig å komme tilbake med en sterkere prioritering av avansert biologisk forskningsutstyr etter at den nye instituttlederen er kommet på plass og sammenslåingen er en realitet fra 01.01.04.

FORSLAG TIL VEDTAK:

Fakultetsstyret vedtok enstemmig følgende prioritering av avansert vitenskapelig utstyr for 2004 finansiert av Norges forskningsråd:

Bergen, 26. juni 2003

RET

G:\DOKUMENT\RANDI\Fakultetsstyret\AVU_2004.doc

Kjell A. Sælen
fakultetsdirektør

Vedlegg:

1. Kopi av brev fra Universitetsdirektøren til Forskningsrådet datert 13. juni 2003
2. 6 Søknader
3. Kopi av e-post fra fakultet til instituttene datert 9.mai 2003
4. Brev fra Universitetsdirektøren datert 30. april 2003

UNIVERSITETET I BERGEN

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Arkivkode: 212.11

Saksnr.: 03/5021/MN

Fakultetsstyresak: **116**

Møte: 2. juli 2003

FØRSTEAMANUENSIS I MARINBIOLOGI (MAKROALGER) – UTLYSING

Institutt for fiskeri- og marinbiologi oversender i ekspedisjon av 2. juni 2003 begrunnelse, samt forslag til utlysning og stillingsomtale for en førsteamanuensisstilling i marinbiologi (makroalger). Vedlagt følger også brev fra instituttstyret ved Botanisk institutt, som støtter forslaget om at den ledige stillingen blir utlyst innenfor ovennevnte fagområde.

Videre vises det til ekspedisjon fra Institutt for fiskeri- og marinbiologi av 19. juni 2003, som inneholder dokumentasjon for å synliggjøre at instituttet har økonomi til å finansiere lønns- og driftsmidler for førsteamanuensisstillingen, samt ytterligere begrunnelse for å beholde stillingen innenfor ovennevnte fagområde.

FAKULTETSDIREKTØRENS KOMMENTARER:

Fakultetsdirektøren viser innledningsvis til det grundige materialet som er lagt frem som dokumentasjon for finansiering av førsteamanuensisstillingen. På denne bakgrunn vil fakultetsdirektøren anbefale at instituttet får anledning til å lyse ut stillingen i tråd med det fremlagte forslaget. På bakgrunn av opplysninger om at det er svært få med kompetanse innen fagfeltet makroalger i Norge, anbefales det imidlertid at stillingen blir lyst ut internasjonalt.

De biologiske instituttene er inne i en omorganisering, og fakultetsdirektøren hadde nok helst sett at disse instituttene hadde ventet med å lyse ut stillinger til den nye instituttlederen er tilsatt. Fakultetsdirektøren vil også uttrykke bekymring for at en så stor andel av Institutt for fiskeri- og marinbiologi sine driftsmidler blir allokert til lønnsmidler som et ledd i finansieringen av stillingen. Dette er ikke i tråd med fakultetets politikk om å frigi lønnsmidler for at instituttene skal få mulighet til å allokere en større andel av sine midler til drift. Imidlertid er instituttene gjennom årets bevilgningsbrev gitt en rammetildeling, og det er lagt opp til en større ansvarlighet for disponering av tildelt ramme, også i overgangsåret 2003.

FORSLAG TIL VEDTAK:

Fakultetsstyret tok til etterretning Institutt for fiskeri- og marinbiologis dokumentasjon for finansiering en førsteamanuensis i marinbiologi (makroalger).

På denne bakgrunn vedtok fakultetsstyret enstemmig at instituttet får anledning til å lyse ut en førsteamanuensisstilling i marinbiologi (makroalger) i samsvar med instituttets forslag. Stillingen lyses ut internasjonalt.

Fakultetsstyrets vedtok videre enstemmig å slutte seg til det fremlagte forslaget til stillingsomtale.

Bergen, 25. juni 2003

AIB-RET

G:\DOKUMENT\HILDE\Stillinger\Førsteamanuensis\UTLYS\Marinbiologi-makroalger-03.doc

Kjell A. Sælen
fakultetsdirektør

Førsteamanuensis i marinbiologi (makroalgar)

Ved Institutt for fiskeri- og marinbiologi (IFM) er det ledig ei stilling som førsteamanuensis i marinbiologi (makroalgar).

Ein stillingsomtale med nærare presisering av fagkrins og ansvarsområde, særlege plikter og andre forhold som det vert lagt vekt på ved tilsetjinga, er tilgjengeleg på nettadressa http://www.uib.no/mnfa/stillingsomtaler/mellomstilling/makroalger_03.html

Utfyllande opplysningar om stillinga kan ein få ved å vende seg til førsteamanuensis Jorun Egge, IFM, på tlf. 55584484 eller e-post Jorun.Egge@ifm.uib.no, eller til førsteamanuensis Tore Høisæter på tlf. 55584475 eller e-post Tore.Hoisater@ifm.uib.no

Søkjarar må ha utdanning tilsvarende norsk doktorgrad innan marinbiologi (makroalgar). Graden må vere oppnådd innan søknadsfristen er ute. Søkjarar må kunne dokumentere god kunnskap om artar og deira biologi og makroalgesamfunna sin økologi.

Undervisningsspråket er til vanleg norsk.

Pedagogisk basisutdanning er eit krav for stillinga. Den som vert tilsett vil få tilbod om opplæring dersom kravet ikkje er oppfylt før tilsetjinga.

Løn etter lønssteg 54 (kode 1011). For særleg kvalifiserte søkjarar kan det verte aktuelt å vurdere høgare løn.

Det er elles etablert ei nasjonal ordning i Noreg som gjev førsteamanuensar i fast stilling høve til å søkje personleg opprykk til professor etter kompetanse. Fristen for slik søknad er 15. september kvart år.

Kvinner vert spesielt oppmoda om å søkje. Dersom dei sakkunnige finn at fleire søkjarar har tilnærma like kvalifikasjonar, vil reglane om kjønnskvoltering i personalreglementet for vitenskapelige stillingar verte følgde.

Universitetet i Bergen nyttar "meroffentlighet" ved tilsetjing i vitenskapelige stillingar.

Den som vert tilsett må rette seg etter dei retningslinene som til kvar tid gjeld for stillinga.

Søkjarane må oppgje dei arbeida eller delane av arbeida som det skal leggjast særleg vekt på ved vurderinga. Desse bør ikkje vere fleire enn 10. Søknaden må òg innehalde oversyn over vedlegg som dokumenterer søkjaren sine pedagogiske kvalifikasjonar.

Søknad med fullstendig oversyn over utdanning og tidlegare praksis, vedlagd stadfesta kopiar av vitnemål og attestar, og vitenskapelige arbeid med liste over desse (alt i 3 eksemplar, sortert i 3 bunkar) skal sendast til Universitetet i Bergen, **Institutt for fiskeri- og marinbiologi**, Postboks 7800, N-5007 Bergen, Noreg, **innan 25. august 2003**.

FØRSTEAMANUENSIS I MARINBIOLOGI (MAKROALGER)

stillingsomtale

Institutt for fiskeri- og marinbiologi (IFM) holder til i Høyteknologisenteret i Bergen. Instituttet har som overordnet mål å drive forskning og gi undervisning innen fagområdene marinbiologi, fiskeribiologi og akvakultur, fiskehelse og kvalitet på sjømat.

Instituttet disponerer tidsmessige kontorer, laboratorier (bl.a. spesiallaboratorier innen genetikk og molekylærbiologi), IT-utstyr og undervisningsrom, og en feltstasjon på Espeland i Fana (Marinbiologisk stasjon). Sammen med de øvrige fagmiljøene ved Universitetet i Bergen (UiB) og Havforskningsinstituttet (HI) disponerer IFM forskningsfartøy til bruk i åpent hav, kyst- og fjordområder, og en fjernstyrt undervannsfarkost for arbeid ned til 2000 m dyp.

IFM har for tiden 26 faste vitenskapelige stillinger, 5 professor II, 5 universitetsstipendiater og 19 teknisk/administrative stillinger; i tillegg 17 forskere, 2 forskningsassistenter, 11 stipendiater og 8 teknisk/administrative stillinger, som er eksternt finansiert.

IFM har ca. 100 hovedfagsstudenter og ca. 65 registrerte doktorgradsstudenter. Undervisningen er dominert av emneundervisning på 200- og 300-tallsnivå og av veiledning av master- og doktorgradsstudenter.

IFM har ansvar for undervisningen i mastergradene i marinbiologi, fiskeribiologi og forvaltning, havbruksbiologi og fiskehelse. IFM gir undervisning på makroalger (bentiske alger) på lavere- og høyeregradsnivå. Denne undervisningen blir utført i nært samarbeid med vitenskapelig tilsatte som arbeider med bunndyr samt planktoniske organismer. Etter omlegging til de nye studieprogrammene skal den som blir tilsatt i stillingen gi undervisning i følgende emner: MAR 211 *marin floristikk og faunistikk*, MAR 212 *marin samfunnsøkologi – organismer og habitater*, MAR 311 *marine algers systematikk*.

MAR 211 er obligatorisk for alle som tar master i marinbiologi, uansett studieretning (akvatisk økologi, marin biodiversitet, fiskeribiologi). MAR 212 er obligatorisk for studieretningen marin biodiversitet. Den som blir tilsatt må imidlertid regne med at undervisningsoppgavene kan endre seg i takt med instituttets behov.

Videre skal den som blir tilsatt være veileder for masterstudenter og doktorstudenter som tar oppgaver på makroalger. For tiden arbeider fire masterstudenter og én doktorgradsstudent med oppgaver innen denne spesialiteten.

Den som blir tilsatt må ha god artskunnskap, kunnskap om artenes biologi og økologien til dominerende makroalgесamfunn, spesielt tareskog, som vi finner langs norskekysten.

Søkere må ha norsk doktorgrad i marinbiologi (makroalger) eller tilsvarende kompetanse.

Undervisningsspråket er til vanlig norsk. Det kreves derfor at den som tilsettes kan undervise på norsk eller et annet skandinavisk språk innen to år etter tilsettingen.

Den som tilsettes må ha pedagogisk basisutdanning, men søkere som ikke oppfyller dette kravet ved tilsettingen, får tilbud om opplæring og må dokumentere at utdanningen er fullført innen ett år etter tilsettingsdatoen. Fristen er to år for den som ved tilsettingen ikke behersker et skandinavisk språk.

Det akademiske kollegium understreker at pedagogiske kvalifikasjoner skal tillegges reell vekt ved tilsetting i vitenskapelige mellom- og toppstillinger. Søkerne må dokumentere sine egne pedagogiske kvalifikasjoner. Dette kan for eksempel gjøres ved innsending av:

- dokumentasjon for gjennomført pedagogisk utdanning
- evalueringsrapporter av søkerens undervisning
- oversikt over undervisningsomfang og -nivå
- oversikt over hovedfags- og doktorgradsveiledning og resultat
- mottatte studentpriser
- egne pedagogiske publikasjoner
- egne undervisningskompendier og undervisningsmateriell
- rapporter som viser deltaking i prosjekt knyttet til utvikling av undervisning, som alternative undervisningsformer, veiledning eller læringsmiljø

Det henvises ellers til universitetets generelle regler om at innenfor sin normale arbeidsplikt og faglige kompetanse kan den som tilsettes også bli pålagt undervisning, veiledning og eksamensarbeid utenfor den organisasjonsenhet stillingen er knyttet til.

ooo000ooo

Translation from Norwegian

Associate Professorship in Marine Biology (Macro Algae) at Department of Fisheries and Marine Biology

An Associate Professorship in Marine Biology (Macro algae) is vacant at Department of Fisheries and Marine Biology.

A description of the position with details of curriculum and area of responsibility, particular duties and other circumstances which will be stressed at the time of appointment is available on the web at http://www.uib.no/mnfa/stillingsomtaler/mellomstilling/macroalgae_03.htm

Informal enquiries about the position can be made to Jorun K. Egge, Dept. of Fisheries and Marine Biology, tel. (+47) 55584484, e-mail Jorun.Egge@ifm.uib.no

The applicant must hold a PhD in macro algae or have corresponding qualifications. The doctorate will have to be achieved by the closing date for applications.

The teaching language will normally be Norwegian.

Basic teaching training is a requirement. The successful candidate will be offered appropriate training if this requirement has not been met before the appointment.

Salary will be paid in accordance with level 54 (code 1011). For particularly well qualified applicants a higher salary may be considered.

Associate professors employed on a permanent basis have the opportunity to apply for personal advancement to professor according to competence. Annual closing date for such applications is 15 September.

Women in particular are invited to apply. If, in the opinion of the evaluation committee, several applicants have approximately equivalent qualifications, the rules on equal opportunities laid down in the Personnel Regulations for Academic Positions will be applied.

The University of Bergen applies the principles of public access to information in connection with appointments to academic positions.

The successful applicant must comply with the guidelines that apply to the position at any time.

Applicants must state the works or parts of works they wish to be given particular attention in the evaluation of their applications. These should not exceed 10 in number. The application must likewise contain an overview of the attachments providing evidence of the applicant's teaching qualifications.

The application, which additionally must contain a complete overview of the applicant's education and earlier work, including authenticated copies of certificates, diplomas, and testimonials, as well as scholarly works with a list of these (all in triplicate, sorted into 3 bundles), is to be sent to the University of Bergen, **Department of Fisheries and Marine Biology**, PO Box 7800, N-5020 Bergen, Norway, **by**

Translation from Norwegian

ASSOCIATE PROFESSOR IN MARINE BIOLOGY (MACRO ALGAE)

Description of Position

The Department of Fisheries and Marine Biology (IFM) is situated in the High Technology Centre in Bergen. The department's main objective is to conduct research and provide education in the disciplines of marine biology, fisheries biology, aquaculture, fish health and quality of seafood.

The department encompasses modern offices, laboratories (also for genetics and molecular biology), IT-equipment, wet labs and classrooms, as well as a marine biological field station at Espeland in Fana. IFM is appointed time on the ocean-going vessels "G. O. Sars" and "Håkon Mosby" as well as "Hans Brattström" for uses in coastal and fjord areas, and a remote operated underwater vehicle functional to a depth of 2000 m.

IFM has 26 tenured scientific positions, 5 adjunct professors, 5 university fellowships (research fellows) and 19 technical/administrative positions. The externally remunerated staff comprises 17 post docs/researchers, 11 doctoral fellowships (research fellows), two research assistants and 8 technical/administrative positions.

IFM has about 100 master students and 65 registered doctoral students.

IFM gives courses including macro algae (benthic algae) at undergraduate and graduate levels. This teaching is carried out in co-operation between scientists working with different parts of the benthic and pelagic communities. The person appointed will participate in the teaching in the following courses: *MAR 211 Marine flora and fauna*, *MAR 212 Marine community ecology – Organisms and habitats*, *MAR 311 Systematics of marine algae*. The course *MAR 211* is compulsory for all master students in Marine Biology, independent of sublevel (Aquatic Ecology, Marine Biodiversity, Fish Biology). *MAR 212* is compulsory only for students in Marine Biodiversity. The teaching duty and the contents of the courses may change over time, according to the needs of the department. Further will the person appointed act as a supervisor for Master- and PhD-students writing theses on macro algae. At present there are 4 Master students and 1 PhD student in this field.

The person appointed must be able to document broad overview of the biology and ecology of the macro algae and the ecology of the kelp forests, which are important benthic communities along the Norwegian coast.

The applicant must hold a PhD in macro algae or have an equivalent education.

The teaching language will normally be Norwegian. The successful applicant must be able to teach in Norwegian or one of the other Scandinavian languages within two years of his/her appointment.

Basic teaching competence is also a requirement, but the successful applicant who does not have such competence at the time of his/her appointment will be offered training and will be required to produce evidence of such competence within one year of the date of appointment.

This deadline is extended to two years for the successful applicant who does not master a Scandinavian language at the time of appointment.

The Senate emphasises that teaching qualifications are to be given real weight in appointments to middle and top academic positions. Applicants must produce evidence of their own teaching qualifications. This can be done by submitting, for instance:

- evidence of completed teaching training
- evaluation reports of the applicant's teaching
- overview over scope and level of teaching
- overview over supervision of post-graduate and doctoral candidates, and results obtained
- student awards received
- own teaching publications
- own teaching compendia and material
- reports showing participation in projects related to the development of teaching, such as alternative forms of teaching, supervision or teaching environments

Reference is made to the University's General Regulations which state that as part of the normal duties of the position, the successful applicant may also be required to undertake teaching, supervision and work in connection with examinations in his or her particular field outside the organisational unit to which the appointment belongs.

ooo000ooo

MAT.NAT.FAK.

Sak nr.

Sak 119/03

Arkivnr. 474.1

Fakultetsstyret 02.07.03**PHD-PROGRAM I MATEMATIKK OG NATURVITENSKAP**

Universitetsstyret behandlet i møte 12.06.03 forslag behandlet til nytt PhD-reglement ved UiB. Styret fattet følgende vedtak (ikke offisielt pr. 26.06.03):

1. Styret godkjenner det framlagte *Reglement for PhD-graden* slik det går fram av universitetsdirektørens saksforelegg.
2. Reglementet gjøres gjeldende fra 20. juni 2003. Fra samme dato oppheves *Forskrift for gradene dr.art., dr.med., dr.odont., dr.polit., dr.psychol. og dr.scient. ved Universitetet i Bergen.*
3. Styret fastsetter følgende overgangsregler:
 - a. Doktorgradskandidater som opptas etter at departementets forskrift av 11. oktober 2002 om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler trådte i kraft, skal fullføre utdanningen som PhD-grad. De kan begynne på utdanningen innenfor rammen av nåværende (=”gammel”) forskerutdanning.
 - b. Kandidater som var i gang med forskerutdanningen da departementets forskrift trådte i kraft, kan få tildelt doktorgrad etter tidligere ordning til og med studieåret 2007/2008. Kandidater som var i gang 11. oktober 2002 og som fullfører *etter* studieåret 2007/2008, får tildelt doktorgrad etter ny ordning.
4. Styret fastsetter at følgende prinsipper skal legges til grunn ved utformingen av de nye doktorgradsprogrammene:
 - a. Styret vedtar PhD-program for hvert fakultet. Ansvar for koordinering av tverrfaglige utdanningstilbud skal knyttes til et vertsfakultet. Faglig kreditering og ressursmessig fordeling mellom deltakende enheter skal spesifiseres.
 - b. Det skal legges til rette for at forskerutdanningen bygges opp i tilknytning til fagmiljøer med høgt kvalifiserte forskere.
 - c. Fakultetenes PhD-programmer skal inneholde rammeplaner for forskerutdanningen med gjennomføring i løpet av avtaleperioden som sentral forutsetning. Fakultetene skal ha oppfølgingsrutiner som fremmer gjennomføring i løpet av avtaleperioden. Det skal også utformes kvalitetssikringsrutiner for PhD-programmene.
 - d. Fakultetenes programmer skal inneholde opplysninger om opplæringsprogram ved UiB og ved samarbeidende institusjoner, og opplysninger om normer for avhandlingsarbeidet. De skal også gi informasjon om vilkårene for at faglig arbeid i tillegg til doktorgradsarbeidet skal kunne gi utvidet avtaleperiode for forskerutdanningen.
 - e. PhD-programmene skal utformes slik at de gir oversiktlig og oppdatert informasjon om forskerutdanningen innenfor fakultetets eget ansvarsområde og i samarbeid med andre fakultet/institusjoner.
5. Universitetsdirektøren får fullmakt til å fastsette søknadsskjema og opptaksavtale som skal brukes ved opptak av doktorgradskandidater under den nye PhD-graden med utgangspunkt i det foreliggende materiale og kontakter med fakultetene.

Det vil i nærmeste framtid sendes ut brev fra Universitetsdirektøren med vedtaket. I tillegg vil perspektivnotatet komme på høring til fakultetet.

Med utgangspunkt i reglementet for PhD-graden ved UiB og fakultetets oppfølging av anbefalingene i Nasjonal evaluering av dr. scient.-utdanningen, er det utarbeidet et forslag til studieplan for PhD-programmet i matematikk og naturvitenskap som i møte 25.06.03 ble forelagt fakultetets forskerutdanningsutvalg til anbefaling.

Utvalget fattet følgende vedtak:

1. *Forskerutdanningsutvalget vedtok enstemmig å anbefale punktene 1 - 3.2 og 3.4 - 9 i det framlagte forslag til*

studieplan for PhD-program i matematikk og naturvitenskap med de endringer som framkom i møtet. Pkt. 3.3 i det framlagte forslaget ble vedtatt med 7 mot 3 stemmer.

2. *Emnene i vitenskapsteori og etikk som primært undervises for PhD-kandidater skal normalt undervises på engelsk.*
3. *Senter for vitenskapsteori anmodes om å utvikle en modul på 3 studiepoeng i vitenskapsteori/etikk. Modulen kan eventuelt utvides til MNF390 Vitenskapsteori med etikk.*
4. *Forskerutdanningsutvalget anbefaler følgende overgangsregler for fakultetets forskerutdanningskandidater i tillegg til universitetsstyrets overgangsregler:*
 - a. *Doktorgradskandidater som er tatt opp til et forskerutdanningsprogram før 20.06.03 kan få tildelt PhD-graden uten at vitenskapsteori og etikk inngår i opplæringsdelen.*
 - b. *Doktorgradskandidater som leverer sin avhandling etter 1. august 2003 for å disputere for dr. scient.-graden, gis anledning til å velge ordningene for prøveforelesning og disputas slik de står i studieplanen for PhD i matematikk og naturvitenskap.*
5. *Forskerutdanningsutvalget ønsker at Universitetet sender ut brev til alle forskerutdanningskandidater med informasjon om PhD-graden og overgangsordningene.*

KOMMENTARER OG MERKNADER TIL DET FRAMLAGTE FORSLAG TIL STUDIEPLAN FOR PHD-PROGRAM I MATEMATIKK OG NATURVITENSKAP

Forslaget til studieplan for PhD-programmet i matematikk og naturvitenskap er flettet inn i *Reglement for PhD-graden ved UiB* for å se sammenhengen mellom reglement og studieplan. Overskrifter og avsnitt som er understreket, er forslaget til studieplanen for PhD-programmet i matematikk og naturvitenskap.

Generelt

I de Utfyllende regler for dr. scient.-graden brukes ofte begrepene ”instituttets forskerutdanningsutvalg” og ”fakultetets forskerutdanningsutvalg”. I det foreliggende forslaget til PhD-program benyttes i stedet ”instituttet” og ”fakultetet”. Bakgrunnen for å erstatte ”instituttets forskerutdanningsutvalg” med ”instituttet”, er innføring av ordningen med tilsatte instituttledere. De har fullmakt til selv å avgjøre hvilke utvalg instituttet skal ha og hvilken evt. myndighet som skal tilligge utvalgene. På fakultetsnivå er begrepet ”fakultet” benyttet selv om forvaltningen nok vil skje omtrent som i dag.

Til 3.2 Vurdering av formell kompetanse

Det foreslås at fakultetets tilsettingsorgan skal godkjenne opptaksgrunnlaget i forbindelse med tilsetting i stipendiatstilling med mindre søkerne allerede er tatt opp til PhD-programmet. Dette foreslås som et ledd i oppfølgingen av den nasjonale dr. scient.-evalueringen.

Til 3.3 Opptakskriterier

UiOs formulering: Snittkarakter til lavere grad skal plassere søker i den beste halvdel av studentmassen, og karakterer til høyere grads studier skal ligge i den beste halvdel innen det aktuelle fag.

NTNUs formulering: Søkeren skal ha en sterk faglig bakgrunn fra sitt tidligere studium, og ha en veid gjennomsnittskarakter de siste 2 år (tilsvarende 120 stp) av mastergradsstudiet eller tilsvarende utdanning som er lik B eller bedre sammenholdt med NTNUs karakterskala.

For kandidater som har eksamener med tallkarakterer, benyttes gjennomsnittskarakteren 2,5.

I fakultetets forskerutdanningsutvalg ønsket 3 å benytte UiOs formulering, mens 7 ønsket formuleringen foreslått i utkastet.

Til 4 Avtale

Den foreslåtte praksisen her med å definere skriftlig aksept fra kandidaten, søknad om opptak og opptaksvedtak som avtalen, er lik praksisen foreslått ved UiO. Hvorvidt formuleringene i UiBs PhD-reglement kan gi rom for en slik praksis, vites ikke.

Til 5 Doktorgradsprogram

6-månedersrapporten er nå tatt ut. I stedet er det i pkt. 8 lagt inn krav om at instituttet sender fakultetet bekreftelse på gjennomført opplæringsdel. Hovedårsaken til dette er at de nye tilsatte instituttstyrene skal ha et større selvstendig faglig ansvar enn dagens valgte styrere. I tillegg er kravene til opplæringsdelen nå forenklet. Til orientering kan nevnes at MN-fakultetet ved UiO også går inn for at instituttene godkjenner opplæringsdelen.

Fakultetet har arbeidet for at vitenskapsteori og etikk skulle bli en anbefalt, ikke obligatorisk, del av opplæringsdelen. Dette har en ikke lyktes med, og vitenskapsteori og etikk inngår nå som et obligatorisk krav. Det finnes i dag tre aktuelle emner innen vitenskapsteori og etikk ved fakultetet – MNF270 Bioetikk I (10 studiepoeng), MNF370 Bioetikk II (5 studiepoeng) og MNF390 Vitenskapsteori og etikk (10 studiepoeng). Forskerutdanningsutvalget ønsket at det må tilbys en modul på 3 studiepoeng innenfor dette fagfeltet, gjerne i form av et løkemme innenfor MNF390.

Til 8 Komitéens innstilling og behandling av innstillingen

I forbindelse med oppfølging av nasjonal evaluering av dr. scient.-utdanningen har fakultetsmøtet i realfag utarbeidet et forslag til hvordan en peer review-ordning i forbindelse med bedømmelsen av doktoravhandlinger kan praktiseres.

Fakultetsmøtet fattet i november 2002 følgende vedtak i sak **02/02: Evaluering av dr.scient.utdanningen-forslag til peer review-ordning:**

Fakultetsmøtet slutter seg til forslaget fra Forskerutdanningsutvalget for MN-fag om prosedyren for en peer review-ordning, og anbefaler at en slik ordning innføres ved innlevering av doktorgradsavhandlingen.

Det forutsettes at

- prosedyren ikke fører til forlengelse av doktorgradsstudiet
- disputasens betydning ved avslutningen av utdanningen ikke reduseres

Avhandlingen kan sendes inn til bedømmelseskomiteen en (1) gang før endelig versjon utarbeides, med flg. prosedyre:

1. 4 måneder før planlagt disputas søker doktoranden fakultetet om å få avhandlingen bedømt
2. Fakultetet oppnevner bedømmelseskomité og doktoranden sender den foreløpige avhandlingen til bedømmelseskomiteen, som får en frist (1 måned) med å komme med forslag til endringer/justeringer av avhandlingen
3. Dersom bedømmelseskomiteen finner at avhandlingen kan forsvares uten store endringer får doktoranden en frist (1 måned) med å innarbeide disse endringene i den endelige avhandlingen – avhandlingen blir foreløpig godkjent
4. Dersom bedømmelseskomiteen finner at avhandlingen kan forsvares men at det må gjøres større endringer får doktoranden en frist (inntil 1 år) med å innarbeide disse endringene i den endelige avhandlingen – avhandlingen blir foreløpig ikke godkjent
5. Fakultetet sender den endelige avhandlingen til bedømmelseskomiteen og samme prosedyre som tidligere følges
6. Sammen med den endelige versjon av avhandlingen skal kandidaten sende inn en liste over de endringer som er foretatt.

Under punkt 4 får doktoranden en utsettelse på innleveringen av avhandlingen på inntil 1 år, men avhandlingen blir ikke refusert. Dersom bedømmelseskomiteen finner at avhandlingen **ikke** kan rettes opp innen 1 år skal den avvises.

Fakultetets forskerutdanningsutvalg har justert prosedyren på noen punkter. Utvalget var opptatt av at den normerte tiden er knapp, og mente at det var for tidlig å levere inn avhandlingen fire måneder før planlagt disputas. Utvalget anbefaler 2 måneder. Utvalget mente også at 1 år var for lang tid til oppretting av en innsendt avhandling, og anbefaler seks måneder. Dersom det kreves vesentlige endringer som ikke forventes å kunne gjøres innenfor rimelig tid, anbefales det at avhandlingen refuseres, men det åpnes for én ny innlevering av avhandlingen i omarbeidet form.

Fakultetsdirektøren mener at det blir for knapt å gjennomføre en peer review-prosess innenfor to måneder. Dersom bedømmelseskomitéen bruker fire uker og doktoranden skal få fire uker til å rette opp feil/mangler, er man i realiteten kommet til disputasdatoen. Dette vil etter all sannsynlighet føre til at doktoranden ikke vil få anledning til å benytte alle de fire ukene til å forbedre avhandlingen. I tillegg kommer kravet i UiBs PhD-reglement om at avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig to uker før disputas (§ 6.4.). Det foreslås derfor at avhandlingen leveres minst 10 uker før planlagt disputas.

Fakultetsdirektøren fremmer følgende

Forslag til vedtak

1. Fakultetsstyret vedtok enstemmig å anbefale det framlagte forslag til studieplan for PhD-program i matematikk og naturvitenskap med de endringer som framkom i møtet.
2. Emnene i vitenskapsteori og etikk som primært undervises for PhD-kandidater skal normalt undervises på engelsk.
3. Senter for vitenskapsteori anmodes om å utvikle en modul på 3 studiepoeng i vitenskapsteori/etikk. Modulen kan eventuelt utvides til MNF390 Vitenskapsteori med etikk.
4. Fakultetsstyret fastsatte følgende overgangsregler for fakultetets forskerutdanningskandidater i tillegg til universitetsstyrets overgangsregler:
 - a. Doktorgradskandidater som er tatt opp til et forskerutdanningsprogram før 20.06.03 kan få tildelt PhD-graden uten at vitenskapsteori og etikk inngår i opplæringsdelen.
 - b. Doktorgradskandidater som leverer sin avhandling etter 1. august 2003 for å disputere for dr. scient.-graden, gis anledning til å velge ordningene for prøveforelesning og disputas slik de står i studieplanen for PhD i matematikk og naturvitenskap.
5. Fakultetsstyret ønsker at Universitetet sender ut brev til alle forskerutdanningskandidater med informasjon om PhD-graden og overgangsordningene.

Bergen 26. juni 2003

eml

G:\DOKUMENT\Drgrad\PHD\Reglementer\Sak119_PhDprogram_styret.doc

Kjell A. Sælen
Fakultetsdirektør

[Vedlegg: Forslag til studieplan for PhD-programmet i matematikk og naturvitenskap](#)

*Program for graden philosophiae doctor (PhD) i matematikk og naturvitenskap
med hjemmel i
Reglement for graden philosophiae doctor (PhD) ved Universitetet i Bergen
Vedtatt av Universitetsstyret xx.yy.2003. Ikrafttredelse xx.yy.2003*

1 VIRKEOMRÅDE

Programmet gjelder forskerutdanning ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet ved Universitetet i Bergen, hjemlet i Reglement for graden philosophiae doctor (PhD) ved Universitetet i Bergen.

§ 1. MÅLSETTING

Forskerutdanning for PhD-graden ved Universitetet i Bergen er organisert innenfor rammene av de doktorgradsprogrammene som tilbys ved institusjonen. Forskerutdanningen skal kvalifisere for forskningsvirksomhet og for annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt. Utdanningen omfatter et selvstendig forskningsarbeid som skal dokumenteres med en vitenskapelig avhandling av internasjonal standard på høyt faglig nivå.

I tillegg skal doktorgradskandidaten gjennomføre en videregående opplæring i faglig kontekst, metode og teori som gir faglig dybde og bredde i eget fag, samtidig som faget settes inn i en større ramme. I løpet av forskerutdanningsperioden skal kandidaten også få trening i formidling av faglig arbeid overfor fagfeller, studenter og allmennheten.

2 MÅLSETTING OG ORGANISERING

(Til reglementets § 1 Målsetting)

Den formaliserte forskerutdanningen ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet er organisert i ett PhD-program. Programmet er ikke linjedelt og fører frem til PhD-grad i matematikk og naturvitenskap.

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet administrerer i tillegg til PhD-graden også dr.philos.-graden. Fakultetet anser de to grader som likeverdige. Fakultetet forutsetter at dr.philos.-graden kun blir benyttet av kandidater som ikke har deltatt i en formalisert forskerutdanning.

§ 2. OPPTAK

§ 2.1. Søkers formelle kompetanse

For å kunne bli opptatt til forskerutdanning må søkeren ha en utdanning som fakultetet godkjenner som grunnlag for opptak innenfor det aktuelle doktorgradsprogram.

Fakultetet kan stille krav om at søkere gjennomgår særskilte kurs og/eller består særskilte prøver før opptak.

3 OPPTAK

(Til reglementets § 2 Opptak)

3.1 Søkers formelle kompetanse

For å kunne bli tatt opp til PhD-utdanningen må søkeren normalt ha oppnådd mastergrad eller tilsvarende ved et norsk universitet eller høgskole. En søker kan tas opp uten slik utdanning hvis vedkommende dokumenterer tilsvarende faglig nivå. Søkere med utenlandsk utdanning må fremlegge en vurdering av utdanningen når det gjelder utdanningens omfang og nivå.

Utenlandsk utdanning som tilsvarer minst 4 år i det norske universitetssystemet kan etter individuell vurdering aksepteres som opptaksgrunnlag.

Mener fagmiljøet at søkeren mangler nødvendige kunnskaper innen fagfeltet, kan fakultetet, etter anbefaling fra fagmiljøet pålegge tilleggskrav utover det obligatoriske PhD-programmet.

Ved vurderingen av søkere kan instituttets forskerutdanningsutvalg kreve at det nødvendige faglige nivå dokumenteres.

for eksempel ved at søkere gjennomgår særskilte kurs og/eller består særskilte prøver før opptak.

3.2 Vurdering av formell kompetanse

For søkere til stipendiatstillinger skal fakultets tilsettingsorgan godkjenne opptaksgrunnlaget i forbindelse med tilsetting med mindre søkerne allerede er tatt opp til PhD-programmet. Opptaksgrunnlaget vurderes i forhold til det fagområdet stipendiatstillingen ligger innenfor. Forskerutdanningsutvalget på institutt- og/eller fakultetsnivå kan bistå tilsettingsorganet ved behov.

3.3. Opptakskriterier

For å bli tatt opp til PhD-programmet skal gjennomsnittskarakterene på henholdsvis spesialiseringen i bachelorgraden, emnene i mastergraden samt masteroppgaven normalt være B eller bedre. Opptak for en kandidat med svakere karaktergrunnlag vurderes på fakultetsnivå på bakgrunn av redegjørelse fra veileder og en uttalelse fra instituttet som begrunner hvorfor søkeren anses å ville klare å gjennomføre en forskerutdanning.

§ 2.2 Plan for forskerutdanningen

Søknad om opptak skal inneholde en plan for utdanningsløpet. Planen skal inneholde en kortfattet prosjektbeskrivelse, finansieringsplan, plan for opplæringsdelen, tidsplan for studiet, angivelse av behov for faglige og materielle ressurser, og forslag til veileder(e).

Det fagmiljø kandidaten skal knyttes til, bør delta aktivt i utformingen av prosjektbeskrivelsen og i opplegget av selve forskerutdanningen.

Prosjektbeskrivelsen skal gjøre rede for tema, problemstillinger og valg av teori og metode. Beskrivelsen skal angi framdriftsplan for de ulike deler av forskningsarbeidet, samt inkludere forslag til veileder(e), jf. § 4.3 nedenfor.

Dersom søker ønsker å bruke et annet språk i avhandlingen enn det som er godkjent i reglementets § 6.3, skal søknad om dette leveres sammen med plan for studiet.

§ 2.3 Vilkår for opptak

Avgjørelsen om opptak baseres på en samlet vurdering av prosjektbeskrivelsen, søkerens formelle kvalifikasjoner, tilgjengelige ressurser for gjennomføringen og den innsendte planen for forskerutdanning, jf. § 2.2 ovenfor, og skjer etter innstilling fra vedkommende institutt.

Doktorgradskandidaten skal inngå i et forskermiljø og bidra aktivt til forskningen der.

§ 2.4 Nødvendig utstyr

Kandidaten skal ha til disposisjon nødvendig utstyr for gjennomføring av forskningsprosjektet. Avgjørelsen av hva som anses som nødvendig utstyr tas av grunnenhet/fakultet. For kandidater med ekstern finansiering og/eller arbeidsplass inngås det avtale om dette i forbindelse med det enkelte forskningsprosjekt.

§ 2.5 Prosedyre for opptak

Søknad om opptak skal stiles til det fakultet som administrerer det doktorgradsprogrammet det søkes opptak til og sendes gjennom det instituttet søkeren ønsker å bli knyttet til. Fakultetet fastsetter kriterier for rangering mellom kvalifiserte søkere i tilfeller der antall søkere overstiger opptakskapasiteten.

Dersom søkers prosjekt tilsier at det kan være aktuelt med tilknytning til flere fagmiljøer, skal det før opptak innhentes uttalelse fra disse fagmiljøene og deres respektive institutter. Det skal stilles opp en tentativ prosentvis fordeling av innsats fra de ulike fagmiljøene og fra ev. eksterne partner.

§.2.6 Annet

Arbeidsrettslige lover, forskrifter, m.m. gjelder i tillegg til PhD-reglementet.

Fra tilsagn om opptak er gjort kjent for doktorgradskandidaten, skal det ikke gå mer enn én måned før signert avtale om forskerutdanning foreligger.

3.4. Søknad og opptak

Søknad om opptak til PhD-programmet skrives på eget søknads- og avtaleskjema som kan hentes ned fra internett (URL). Opptak skjer fortløpende gjennom hele året.

Fakultetet er formell opptaksmyndighet, men den innledende søknadsvurdering foretas av instituttene. Instituttet behandler søknaden i henhold til de til enhver tid gjeldende bestemmelser. I enklere tilfeller ferdigbehandler instituttene søknaden. Fakultet orienteres om avgjørelsen og kan omgjøre denne. Søknader fra kandidater med svake karakterer, jfr. 2.1.2, eller utradisjonell utdanning videresendes til fakultetet. Dersom utenlandsk utdanning utgjør hele eller størstedelen av opptaksgrunnlaget, skal søknaden behandles av fakultetet.

Instituttet må påse at egnet veileder og nødvendig utstyr for gjennomføring av forskningsprosjektet er tilgjengelig.

§ 3. AVTALE

Opptak formaliseres gjennom en skriftlig avtale innenfor rammen av standardavtalen for opptak vedtatt av Universitetsstyret.

Avtalen inngås mellom doktorgradskandidat, veileder(e), institutt og det fakultet kandidaten knyttes til, og angir partenes gjensidige rettigheter og plikter.

Avtalen skal angi tidspunktet forskerutdanningen påbegynnes

Vesentlige endringer i avtalen som påvirker gjennomføringen av forskningsprosjektet eller opplæringsdelen, skal forelegges fakultetet til ev. godkjenning.

4 AVTALE

(Til reglementets § 3 Avtale)

Den som er opptatt på PhD-programmet i matematikk- og naturvitenskap må akseptere plassen skriftlig når aktuelle vilkår er oppfylt. For dette PhD-programmet utgjør aksepten, søknaden og opptaksvedtaket til sammen kandidatens doktorgradsavtale.

Doktorgradskandidater som ikke ansettes på Universitetet i Bergen, undertegner egen avtale med eventuell ekstern part og universitetet.

§ 4. DOKTORGRADSPROGRAM

5 DOKTORGRADSPROGRAM

(Til reglementets § 4 Doktorgradsprogram)

§ 4.1 Normert tid

Forskerutdanningen skal være lagt opp slik at den skal kunne fullføres innenfor normert tidsramme. Avtaleperioden kan forlenges ved permisjoner som følger av kandidatens rettigheter som arbeidstaker, eller gjennom rettigheter gitt gjennom andre finansieringsinstanser (Norad, NUFU, o. l.). Avtaleperioden kan også utvides for kandidater som i tillegg til forskerutdanningen tar på seg andre faglige oppgaver. Slike oppgaver skal være avklart mellom kandidat og veileder.

Opplæringsdelen av utdanningen skal inneholde aktiviteter svarende til 30 studiepoeng. Opplæringsdelen skal være gjennomført og godkjent før avhandlingen innleveres.

5.1 Normert tid og maksimal studietid

Ph.d.-programmet er normalt lagt opp med en tre års effektiv forskerutdanningsperiode, inklusive opplæringsdel.

Doktorgradsutdanningen skal være avsluttet (disputasdato) innen 8 år etter opptak. Etter dette må studiet avbrytes. Permisjoner medregnes ikke i studietiden. Vedtak om at maksimal studietid er overskredet treffes av fakultetet og kan

påklages etter reglene i Forvaltningsloven §§ 28 flg. Grunnlagt klage sendes til fakultetet. Blir vedtaket opprettholdt, oversendes klagen til Den sentrale klagenemnd til avgjørelse.

§ 4.2. *Opplæringsdelen*

Opplæringsdelen av forskerutdanningen skal inneholde den faglige og metodiske skolering som er ønskelig av hensyn til arbeidet med avhandlingen og for kvalifisering til yrker hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt. I tillegg skal opplæringsdelen også gi trening i formidling av faglig arbeid overfor fagfeller, studenter og allmennheten. Opplæringsdelen skal også inneholde vitenskapsteori og etikk.

Fakultetet er ansvarlig for å gi alle doktorgradskandidater tilbud om opplæring på høyt vitenskapelig nivå. Dersom fakultetet ikke selv arrangerer hele opplæringsdelen, skal fakultetet legge til rette for at kandidaten får tilsvarende opplæring ved andre enheter/ fakulteter, eller ved en annen institusjon som gir godkjent doktorgradsopplæring. Faglige nettverk og forskerskoler kan involveres.

Opplæringen kan gis dels som regelmessige forelesninger/seminarer, dels som kortere intensive samlinger eller i annen form godkjent av fakultetet. I de fag der det ikke foreligger egnet kurstilbud, kan individuelt lesepensum godkjennes som del av opplæringen.

Som et ledd i opplæringsdelen kan doktorgradskandidaten holde vitenskapelige innlegg, seminar eller forelesninger, og på denne måten få øvelse i faglig formidling. Populærvitenskapelig arbeid som krever tilnærmet samme arbeidsinnsats, kan godkjennes som tilsvarende skolering i faglig formidling.

Alle som er tatt opp til forskerutdanning, skal følge opplæringsdelen. Det kreves dokumentasjon for at doktorgradskandidaten har tilegnet seg de nødvendige faglige kunnskaper. Slik dokumentasjon kan skje gjennom obligatoriske praktiske øvelser, skriftlige eller muntlige prøver, forelesninger, seminarundervisning eller i form av vitenskapelige og/eller populærvitenskapelige artikler eller i annen form godkjent av fakultetet.

Fakultetet kan likevel fritta for deltakelse i deler av opplæringsprogrammet når tilsvarende krav er oppfylt ved annen enhet/fakultet eller institusjon som gir godkjent opplæring. Det kan også gis helt eller delvis fritak for slik deltakelse dersom annen opplæring eller forskningsmessig erfaring som gir tilsvarende kompetanse, kan dokumenteres, for eksempel ved forskningsopphold ved annen forskningsinstitusjon, gjennom faglige nettverk og deltakelse i nasjonale eller internasjonale forskerkurs og forskerskoler.

5.2 Opplæringsdelen

5.2.1 Innhold

Opplæringsdelen skal omfatte totalt 30 studiepoeng og skal legges opp på følgende måte:

I) Emner, forskerkurs, spesialpensa

Emner på 200-tallsnivå eller over, forskerkurs og/eller spesialpensa skal omfatte maksimalt 27 studiepoeng, inklusive opplæring i vitenskapsteori og etikk.

Nasjonale og internasjonale forskerkurs med en varighet på 5 fulle arbeidsdager gir 2 STP. Krav til dokumentasjon av kursets omfang og innhold ligger på kandidat og kursarrangør. Det kreves ikke rapportering/eksamen utover det som eventuelt måtte inngå i kurset.

II) Formidling

3-5 studiepoeng gis for formidling. Alle elementene i denne delen skal normalt gjennomføres etter at søknad om opptak til PhD-programmet er sendt inn eller tilsetning i stipendiatstilling er foretatt. Aktiviteter som kan inngå, er:

- Kurs i kunnskapsformidling
- Deltakelse på internasjonale konferanser med presentasjon av resultater fra egen forskning. Det gis 2 studiepoeng pr. konferanse. Maksimalt 2 studiepoeng.
- Populærvitenskapelig bidrag innen eget felt. Det gis inntil 2 studiepoeng pr. bidrag.
- Seminar/forelesning over selvvalgt emne. 1 studiepoeng. 1 forelesningstimes varighet. Maksimalt 1 studiepoeng.

Seminaret/forelesningen skal være åpent for alle og bekjentgjøres 2 uker på forhånd. Tema foreslås av student og veileder og godkjennes av instituttet. Fakultetet oppnevner etter forslag fra instituttet en komité på to medlemmer som vurderer seminaret/forelesningen. Komitéen sender resultatet av vurderingen til instituttet.

- Andre aktiviteter som gir trening i vitenskapelig formidling. Kandidatene krediteres studiepoeng i tråd med formidlingsaktivitetene beskrevet ovenfor.

Innholdet i opplæringsdelen må være slik at den sammen med arbeidet med avhandlingen og tidligere utdanning gir den nødvendige faglige bredde og fordypning som er nedfelt i målsettingen for forskerutdanningen.

- De enkelte institutter kan innenfor disse rammer utarbeide regler for hvordan opplæringsdelen skal gjennomføres. Reglene skal godkjennes av fakultetet.

5.2.2 Nivå

Fakultetet godkjenner ikke 100-talls emner som en del av opplæringsdelen. Dersom slike emner anses nødvendige som forkunnskaper til andre emner eller forskningsoppgaven, må disse tas utenfor rammen på 30 studiepoeng.

- I opplæringsdelen kan det gjøres nytte av emner som undervises ved andre fakulteter eller institusjoner. Hersker det tvil om emnet ligger på et akseptabelt nivå, skal emnet evalueres av et relevant fagmiljø ved fakultetet.

- Beskrivelsene av spesialpensa skal være slik at det er mulig å vurdere innhold, nivå og omfang. Eksamensformen må også angis.

- Ved eksaminasjon i emner og/eller spesialpensa skal prestasjonen tilsvare en karakter på B eller bedre. I tilfeller med karakterskala bestått/ikke bestått skal bestått tilsvare B eller bedre. Med mindre et emne/kurs har fastsatt karakterskala bestått/ikke bestått, skal det benyttes bokstavkarakterer. I eksamen i spesialpensum skal det benyttes bokstavkarakterer.

- Dersom tidligere avlagte eksamener benyttes i opplæringsdelen, skal det dokumenteres at de er avlagt med tilfredsstillende resultat.

5.2.3 Andre forhold

Instituttet fastsetter prøveformen for emner og spesialpensa som inngår i opplæringsdelen. De enkelte prøver avlegges senest en måned før disputas.

- Eksamener som ved søknad om opptak er eldre enn 5 år, kan ikke inngå i opplæringsdelen.

Dersom en doktorgradskandidat ikke består en av delprøvene i opplæringsdelen, kan ny prøve avlegges tidligst i det påfølgende semester.

§ 4.3. Veiledning

Arbeidet med doktoravhandlingen skal foregå under individuell veiledning, og doktorgradskandidaten skal ha jevnlig kontakt med sin(e) veileder(e) og skal inngå i et aktivt forskningsmiljø. Doktorgradskandidaten skal ha anledning til å få sitt avhandlingsarbeid drøftet på seminar.

Når arbeidet med en doktorgradsavhandling involverer flere fagmiljøer, skal faglig kreditt og ev. økonomisk uttelling for det enkelte fagmiljø nedfelles i egen avtale. Dette gjelder også når veilederne for en avhandling kommer fra ulike fagmiljøer. Se eget punkt i opptaksavtalen om dette.

Det skal minst være én veileder fra det fakultet doktorgradskandidaten er opptatt ved. En av disse oppnevnes normalt som hovedveileder. I tillegg kan det oppnevnes en eller flere medveiledere.

Veileder(e) skal ha doktorgrad eller tilsvarende faglig kompetanse.

Med *hovedveileder* forstås den veilederen som har det administrative ansvaret for forskerutdanningen for den aktuelle kandidaten. Normalt vil også hovedveileder ha faglig hovedansvar for forskerutdanningen for kandidaten. Hoved-

veileder skal komme fra det fakultet der kandidaten er tatt opp og som forvalter det aktuelle doktorgradsprogrammet, eller fra institusjoner godkjent av fakultetet.

Medveileder(e) er øvrig(e) fagperson(er) som gir veiledning.

Ekstern veileder er en medveileder fra et fagmiljø ved det fakultet som *ikke* forvalter det aktuelle doktorgradsprogrammet eller som kommer fra en institusjon utenfor Universitetet i Bergen. Ekstern veileder kan være hovedveileder basert på institusjonelle avtaler mellom angjeldende miljø og UiB.

5.3 Veiledning

PhD-programmet i matematikk og naturvitenskap er en veiledet forskerutdanning. Dette medfører at kandidaten bør oppholde seg ved universitetet en vesentlig del av den effektive studietiden, så sant ikke spesielle forhold tilsier noe annet.

Det skal oppnevnes en veiledningskomité som består av minst to medlemmer.

§ 4.4 Rapportering

I løpet av avtaleperioden skal doktorgradskandidaten og hovedveileder hvert år levere separate skriftlige rapporter om framdriften av forskerutdanningen. Rapportene skal sendes til og godkjennes av fakultetet eller av andre enheter som fakultetet har delegert dette til.

Fakultet, veileder(e) og kandidat plikter aktivt å følge opp forhold som kan medføre fare for forsinket eller manglende gjennomføring av forskerutdanningen, slik at utdanningen, så langt som mulig, kan bli gjennomført innenfor normert tidsramme.

Manglende eller utilfredsstillende framdriftsrapportering kan medføre tvungen avslutning av forskerutdanningen før avtaleperiodens utløp.

5.4 Rapportering

Instituttene har ansvar for å følge opp doktorgradskandidatene. Kandidat og veileder utarbeider separate årlige rapporter som redegjør for studieprogresjonen. Instituttene skal ut fra disse utarbeide en rapport til fakultetet.

PhD-kandidater som ikke leverer framdriftsrapport etter annen gangs purring, vil få sin studierett terminert. De må da søke opptak til PhD-programmet på nytt.

§ 4.5 Kandidatens og veilederens plikter ved gjennomføring av veiledningen

Veileder skal gi råd om formulering og avgrensing av tema og problemstilling i det forskningsprosjektet som ligger til grunn for forskerutdanningen, og sammen med kandidaten vurdere hvilke hypoteser og metoder som kan være tjenlige. Veileder skal også gi hjelp til orientering i faglitteratur og datagrunnlag (bibliotek, arkiv, etc.), og drøfte opplegg og gjennomføring av framstillingen (disposisjon, språklig form, dokumentasjon m.v.).

Veileder plikter til å holde seg orientert om framdriften i kandidatens arbeid og vurdere den i forhold til arbeidsplanen, samt å drøfte de resultater kandidaten kommer fram til og hvordan disse skal tolkes.

Veileder skal også hjelpe med å føre kandidaten inn i relevante vitenskapelige miljøer og gi veiledning i forskningsetiske spørsmål knyttet til avhandlingen.

Veileder kan være medforfatter til deler av avhandlingen når dette supplerer kandidatens innsats og veilederens innsats er i tråd med gjeldende regler for medforfatterskap i det aktuelle fagfeltet og med forskningsetiske prinsipper.

Doktorgradskandidaten forplikter seg til å legge fram utkast til deler av avhandlingene for veileder, minst hvert halvår, i samsvar med det som er avtalt under § 4.4 Deler av avhandlingen kan eventuelt også legges fram i sammenheng med seminar.

Kandidaten skal videre informere veileder om praktiske forhold som er av vesentlig betydning for framdriften av

doktorgradsprosjektet og/eller for forskerutdanningen.

For øvrig forplikter kandidaten seg til i sitt arbeid å etterleve forskningsetiske prinsipper som gjelder for fagområdet.

§ 4.6 Avslutning av veiledningen

Doktorgradskandidat og veileder kan ved enighet be fakultetet om å oppnevne ny veileder for kandidaten. Veileder kan ikke fratre før ny veileder er oppnevnt.

Hvis en doktorgradskandidat eller veileder finner at den annen part ikke etterlever sine forpliktelser slik de er spesifisert i dette reglement, jf § 4.5, plikter den part som hevder at det foreligger brudd på forpliktelser å ta dette opp med den annen part. Kandidat og veileder skal i fellesskap søke å finne en løsning på den situasjonen som er oppstått.

Hvis partene etter drøfting ikke er kommet fram til enighet om hvordan situasjonen skal løses, kan kandidat eller veileder be om å bli løst fra veiledningsavtalen. En anmodning om å bli løst fra veiledningsavtalen skal sendes til fakultetet, som eventuelt fatter vedtak om å løse doktorgradskandidat og veileder fra avtalen.

I forbindelse med denne beslutningen skal fakultetet påse at doktorgradskandidaten skriver under veilederavtale med ny veileder.

5.5 Avslutning av veiledningen

En anmodning om å bli løst fra veiledningsforholdet skal stiles til fakultetet, men sendes via grunnenhet. Kopi av anmodningen sendes av den part som reiser saken til den annen part.

§ 4.7 Tvister

Tvister om veileders og kandidats faglige rettigheter og plikter i henhold til dette reglement kan bringes inn av partene til behandling og avgjørelse ved vedkommende fakultetet.

Avgjørelsen fra fakultetet kan påklages til nærmeste overordnede organ.

§ 5. AVSLUTNING AV ORGANISERT FORSKERUTDANNING FØR AVTALT TID

§ 5.1 Frivillig avslutning

Kandidaten, veilederen eller fakultetet kan ta initiativ til å avtale at den organiserte forskerutdanningen avsluttes før avtalt tid. Ved slik frivillig avslutning av forskerutdanningen skal det ved egen avtale fastsettes hvordan partene ordner spørsmål knyttet til eventuelle tilsettingsforhold, finansiering, rettigheter til resultater m.v.

Ved frivillig avslutning som skyldes kandidatens ønske om å skifte prosjekt eller overgang til annet program, skal kandidaten søke nytt opptak på grunnlag av det nye prosjektet.

En avhandling som er utarbeidd under organisert veiledning i et doktorgradsprogram, kan ikke leveres inn til bedømmelse under en fri doktorgrad.

§ 5.2 Tvungen avslutning

Fakultetet kan beslutte tvungen avslutning før avtalt tid av den organiserte forskerutdanningen kandidaten er tatt opp til. Slik tvungen avslutning kan besluttes hvis ett eller flere av følgende forhold foreligger:

- Gjentatte og vesentlige brudd fra kandidatens side av informasjons-, oppfølgings- eller rapporteringsplikt.
- Vesentlig forsinkelse i fremdriften av forskningsprosjektet av en slik art at det skaper begrunnet tvil om kandidaten vil kunne fullføre prosjektet innenfor avtalt tid. For å danne grunnlag for tvungen avslutning må den vesentlige forsinkelsen skyldes forhold som kandidaten selv har herredømme over.
- Vesentlig forsinkelse i gjennomføringen av opplæringsdelen, grunnet forhold som kandidaten selv har herredømme over.
- Brudd på de forskningsetiske retningslinjer som gjelder for fagområdet.
- Opptreden fra en kandidat som bryter med den tillit som må foreligge mellom universitet og kandidat under gjennomføringen, herunder straffbare forhold knyttet til gjennomføringen av forskerutdanningen.

Vedtaket om tvungen avslutning fattes av det fakultetet som administrerer doktorgradsprogrammet, jf. § 2.8, etter innstilling fra grunnenhet. Vedtaket kan ankes til overordnet organ.

Dersom doktorgradskandidaten er tilsatt ved universitetet, kan avtalen kun avsluttes dersom vilkårene i tjenestemannsloven er oppfylt.

§ 6. AVHANDLINGEN

§ 6.1 Nivå og form

Avhandlingen skal være et selvstendig vitenskapelig arbeid av internasjonal standard og på et høyt faglig nivå når det gjelder problemformuleringer, begrepsmessig presisering, metodisk, teoretisk og empirisk grunnlag, dokumentasjon og framstillingsform. Avhandlingen skal kunne bidra til å utvikle ny faglig kunnskap og ligge på et faglig nivå som tilsier at den vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur.

Avhandlingen kan være et frittstående arbeid eller en videreføring av faglig arbeid som er utført tidligere i studiet.

Arbeid som har vært godtatt som grunnlag for tidligere avlagte eksamener, kan ikke antas til bedømmelse med mindre arbeidet inngår som en mindre del av en avhandling som består av flere sammenhengende arbeider.

Flere mindre arbeider kan godkjennes som deler av doktoravhandlingen når de etter sitt innhold utgjør et hele. I tillegg til de enkelte delene skal det da utarbeides et sammendrag som gjør nærmere rede for helheten i avhandlingen.

Et arbeid eller deler av arbeid som kandidaten tidligere har fått godkjent for doktorgraden ved norsk eller utenlandsk universitet eller høyskole, kan ikke antas til bedømmelse selv om arbeidet innleveres i omarbeidet form.

§ 6.2 Fellesarbeid

Fellesarbeid godtas til bedømmelse (også som ett av flere arbeider, jf. 6.1) forutsatt at doktorandens bidrag representerer en selvstendig innsats som kan identifiseres i den utstrekning det er nødvendig for vurderingen. I slike tilfeller skal det innhentes erklæringer fra de øvrige forfattere, eller sentrale representanter for disse, og eventuelt andre som har fulgt arbeidet, slik at doktorandens innsats kan identifiseres.

§ 6.3 Språk

Avhandlingen skal være skrevet på engelsk, norsk eller på et annet relevant forskningsspråk (tysk eller fransk). Dersom doktorgradskandidaten ønsker å benytte et annet språk enn de som er nevnt i første punktum, skal det være søkt og gitt særskilt tillatelse til dette ved opptak, jf. § 2.2.

§ 6.4 Offentlig tilgjengelighet

Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig senest to uker før disputasen holdes.

Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring og publisering av en doktorgradsavhandling, med unntak for en på forhånd avtalt utsettelse av datoen for offentliggjørelse/ publisering. Slik utsettelse kan skje når forskerutdanningen delvis eller i sin helhet er finansiert av en ekstern part og for at den eksterne parten skal kunne ta stilling til patentering/ kommersialisering, jf opptaksavtalens del C. Ekstern part kan ikke stille vilkår om at hele eller deler av doktorgradsavhandlingen ikke skal kunne offentliggjøres eller publiseres.

§ 6.5. Innlevering til ny bedømmelse

En doktorgradsavhandling som ikke er blitt godkjent ved en tidligere bedømmelse, kan innleveres til ny bedømmelse i omarbeidet form, enten som eneste arbeid eller som ett av flere sammenhengende arbeider. Bedømmelse på ny kan bare finne sted en gang.

§ 6.6 Rettigheter til bruk av resultater

Kandidatens rettigheter til bruk av egne resultater, utnyttelse av patenterbare oppfinnelser, opphavsrettigheter m.m, er regulert av institusjonens generelle regler på dette området samt de regler som er bestemt i Arbeidstaker-oppfinnerloven.

Når det gjelder tidsbegrenset konfidensialitet, vises det til det som er sagt ovenfor i § 6.4, og i opptaksavtalens del C.

Universitetet kan vederlagsfritt benytte de deler av doktorgradsavhandlingen som kandidaten alene har opphavsrett til, samt andre faglitterære verk som er resultat av arbeidet med avhandlingen og som kandidaten alene har opphavsrett til, ved framstilling av kopier til bruk i universitetets undervisnings- og forskningsvirksomhet. Ved slik bruk skal kandidaten navngis slik lovgivning og god skikk tilsier.

§ 6.7 Sammendrag av avhandlingen, pressemelding

Det skal utarbeides et sammendrag av avhandlingen på engelsk (1 – 3 sider), med sikte på å gjøre avhandlingen og dens resultater kjent for forskningsmiljøer i inn- og utland. Sammendraget skal følge avhandlingen.

I god tid før disputasen finner sted, skal kandidaten utforme en pressemelding som sendes fakultetet til godkjenning. Pressemeldingen skal utformes i samsvar med den mal som vedtas.

Fakultetet har ansvar for at pressemeldingen blir sendt til Informasjonsavdelingen, senest to uker før disputasen finner sted.

Fakultetet har ansvar for informasjon til doktorandene om prosedyrene i forbindelse med offentliggjøring av doktorgradsarbeidet. Retningslinjer, eksempler på pressemelding, m.m. sendes doktoranden når avhandlingen er godkjent.

6 AVHANDLINGEN

(Til reglementets §6 Avhandlingen)

Hovedresultatene i avhandlingen skal være publiserbare. Det påhviler kandidat og veiledere et ansvar for å ta krav om publiserbarhet med i betraktning ved valg av forskningsprosjekt. I løpet av arbeidet med avhandlingen skal som hovedregel deler av arbeidet publiseres internasjonalt.

Avhandlingen kan leveres inn enten i form av en monografi eller i form av artikler som er knyttet sammen til et hele ved en innledning til arbeidet og med et sammendrag av de viktigste resultater og konklusjoner. Sammendraget skal ikke bare sammenfatte, men også sammenstille, de problemstillinger og konklusjoner som legges frem i delarbeidene i et helhetlig perspektiv, og på den måten dokumentere sammenhengen i avhandlingen.

Avhandlingen skal fortrinnsvis være skrevet på engelsk.

§ 7. BEDØMMELSE

Doktorgraden tildeles på grunnlag av:

- Godkjent vitenskapelig avhandling og et tilfredsstillende forsvar i en offentlig disputas
- Godkjent gjennomføring av opplæringsprogrammet, eventuelt annen godkjent faglig skoloring eller kompetanse
- Godkjent prøveforelesning over oppgitt emne

§ 8. INNLEVERING, TILBAKETREKKING

Søknad om å få avhandlingen bedømt rettes til den instans som angis i doktorgradsprogrammet. Med søknaden skal følge det nødvendige antall eksemplarer av avhandlingen. Sammen med søknaden skal det foreligge dokumentasjon for at opplæringsdelen er fullført og godkjent, jf § 4.2. Dersom avhandlingen godkjennes til disputas, leveres ytterligere det antall eksemplarer som kreves i henhold til doktorgradsprogrammet.

Avhandlingen leveres i standardisert format og i den form (papirbasert/elektronisk) fakultetet bestemmer.

Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det er verdig til å forsvares for doktorgraden. Med mindre doktorgradsprogrammet tillater noe annet, har doktoranden kun anledning til å foreta rettelser av formell art, etter innlevering, forutsatt at doktoranden sender en oppgave over samtlige rettinger som er foretatt i det innleverte arbeid. Oversikten leveres inn senest en måned før disputasen.

7 INNLEVERING

(Til reglementets § 8 Innlevering, tilbaketrekking)

Minst 10 uker før planlagt disputas søker doktoranden fakultetet om å få avhandlingen bedømt. Søknaden leveres instituttet sammen med fire utkast til avhandling. Instituttet sender søknaden sammen med forslag til bedømmelseskomité, til fakultetet.

Før avhandlingen antas til bedømmelse, skal det foreligge en uttalelse fra veileder som identifiserer kandidatens innsats i fellesarbeidet. I tillegg skal det fra veileder foreligge en uttalelse på om avhandlingen anbefales innlevert. Denne unndras bedømmelseskomitéen.

-
Instituttet sender fakultetet bekreftelse på gjennomført opplæringsdel senest to måneder før planlagt disputas. Bekreftelsen skal inneholde opplysninger om opplæringsdelens sammensetning, når de enkelte prøver ble avlagt, resultatet av disse (karakter) samt antall studiepoeng for den enkelte komponent.

-
Dersom avhandlingen godkjennes til disputas, leveres 5 eksemplarer av endelig versjon til fakultetet. I tillegg skal Universitetsbiblioteket ha 30 eksemplarer. Sammen med den endelige versjon av avhandlingen (jfr. prosedyren i pkt. 8) skal kandidaten sende inn en liste over de endringer som er foretatt.

§ 9. OPPNEVNING AV BEDØMMELSESKOMITÉ

Til å bedømme avhandlingen og forsvaret av den, oppnevner fakultetet etter forslag fra vedkommende institutt en sakkyndig bedømmelseskomité på minst 3 medlemmer. Begrunnelsen bør vise hvordan komitéen samlet dekker avhandlingens fagfelt.

Fakultetet utpeker en av sine representanter til komitéens leder. Når særlige grunner tilsier det, kan fakultetet oppnevne en administrativ leder som ikke deltar i den faglige bedømmelsen av avhandlingen. Så vidt mulig skal to av komitémedlemmene være uten tilknytning til UiB. Minst ett av medlemmene bør være fra utenlandsk lærested. Medlemmene skal ha doktorgrad eller tilsvarende faglig kompetanse. Det kjønn som doktoranden har, bør være representert i komiteen. Habilitetsreglene i Forvaltningslovens §§ 6 flg gjelder for komitéens medlemmer, jf. lovens § 10. Oppnevnt veileder kan ikke være medlem av komitéen, men kan om ønskelig innkalles til møter i denne for å gjøre rede for veiledningen og arbeid med avhandlingen. Oppnevnt veileder kan heller ikke administrere komitéens arbeid eller lede disputasen.

Det bør normalt ikke gå mer enn én måned fra avhandlingen innleveres til doktoranden underrettes om komitéens sammensetning.

Hvis en avhandling leveres inn i omarbeidet versjon for ny bedømmelse, bør minst ett medlem fra den opprinnelige bedømmelseskomitéen delta i den nye komitéens arbeid.

Komitéens innstilling skal normalt foreligge senest 3 måneder etter at avhandlingen er sendt komitémedlemmene.

§ 10. KOMITÉENS INNSTILLING OG BEHANDLING AV INNSTILLINGEN

§ 10.1 Komitéens innstilling og doktorandens merknader

Komitéen avgir innen en frist satt av fakultetet begrunnet innstilling, eventuelt vedlagt individuelle uttalelser, om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for doktorgraden. Dissenser skal begrunnes. Komitéen kan kreve framlagt doktorgradskandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

Bedømmelseskomitéens innstilling med eventuelle dissenser og individuelle uttalelser tilstiles fakultet, og skal så snart som mulig oversendes doktorgradskandidaten, som gis en frist på 14 dager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen.

Dersom doktorgradskandidatens merknader kan ha betydning for spørsmålet om avhandlingen kan godkjennes, bør merknadene forelegges bedømmelseskomitéen før fakultetet fatter realitetsvedtak i saken.

Bedømmelseskomitéens innstilling med eventuelle merknader behandles av fakultetsstyret eller det organ dette bemyndiger.

§ 10.2 Fakultetets behandling av enstemmig innstilling

Dekanus kan på fullmakt godkjenne en komitéinnstilling når den enstemmig konkluderer med at avhandlingen er verdig til å forsvares for doktorgraden.

Dersom dekanus av forskjellige grunner ønsker å legge innstillingen fram for fakultetsstyret, og dersom minst 2/3 av fakultetsstyrets frammøtte medlemmer finner at det foreligger begrunnet tvil om en avhandling bør godkjennes, skal fakultetsstyret innhente nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen. Hvis slik kontakt ikke har gitt eller antas å ville gi den ønskede avklaring, skal fakultetsstyret oppnevne to nye sakkyndige som skal avgi individuelle uttalelser om avhandlingen. Doktoranden skal underrettes om denne oppnevningen.

Dersom 2/3 av fakultetsstyrets frammøtte medlemmer stemmer mot den opprinnelige innstillingen, kan fakultetsstyret fatte vedtak om å gå mot den opprinnelige innstillingen, selv om konklusjonen i den opprinnelige innstillingen får støtte av én eller begge av de to nye sakkyndige.

§ 10.3 Fakultetets behandling av delt innstilling

Dersom det foreligger dissens i komitéen, kan fakultetsstyret uten ytterligere bedømmelse fatte vedtak i saken med 2/3 flertall. Dersom 2/3 flertall ikke oppnås, skal fakultetsstyret søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen, eller, hvis slik kontakt ikke har gitt eller antas å ville gi den ønskede avklaring, skal fakultetsstyret oppnevne to nye sakkyndige, som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. Doktoranden skal underrettes om denne oppnevningen.

Dersom begge de nye sakkyndige slutter seg til konklusjonene fra flertallet i den opprinnelige komitéen, skal denne innstillingen følges. Dersom mindretallets konklusjon får støtte fra en av eller begge de nye sakkyndige, kan fakultetsstyret selv fatte vedtak med 2/3 flertall.

§ 10.4 Omarbeiding for ny bedømmelse

En avhandling som ikke godkjennes for disputas, kan likevel anbefales innlevert i omarbeidet versjon for ny bedømmelse, jf. § 6.5

§ 10.5 Resultatet av behandlingen

Doktorgradskandidaten underrettes om utfallet av behandlingen.

8 KOMITÉENS INNSTILLING OG BEHANDLING AV INNSTILLINGEN

(Til reglementets § 10 Komitéens innstilling og behandling av innstillingen)

Bedømmelseskomiteen får en frist på 4 uker fra de har mottatt avhandlingen til å avgi en uttalelse og eventuelt komme med forslag til endringer/justeringer av avhandlingen.

- Dersom bedømmelseskomiteen finner at avhandlingen kan forsvares uten store endringer, får doktoranden en frist på 4 uker til å innarbeide disse endringene i den endelige avhandlingen. Sammen med den endelige avhandlingen leverer kandidaten en oversikt over hvilke endringer som er gjort. Disputas kan finne sted uten ny behandling av avhandlingen i komitéen.

- Dersom bedømmelseskomitéen finner at avhandlingen etter revisjon antas å kunne forsvares, men at det må gjøres større endringer, får doktoranden en frist på inntil 6 måneder til å innarbeide disse endringene i den endelige avhandlingen. Et slikt krav om revisjon betyr ikke at avhandlingen er refusert, men at komitéen senere må vurdere den reviderte avhandling for å avgjøre om den er verdig til å forsvares for PhD-graden.

- Dersom bedømmelseskomitéen finner at avhandlingen har vesentlige svakheter som komitéen finner ikke kan rettes opp innen rimelig tid, skal den refuseres. En refusert avhandling kan innleveres til ny vurdering én gang i omarbeidet form. Dette kan tidligst skje 6 måneder etter refusjon.

- Komitéens endelige innstillingen må være Fakultetet i hende 4 uker før planlagt disputas. Dekanus kan godkjenne en komitéinnstilling når den enstemmig konkluderer med at doktoranden gis adgang til å disputere. Øvrige

komitéinnstillinger skal behandles av fakultetsstyret.

§ 11. PRØVEFORELESNING OG DISPUTAS

Doktorgradsutdanningen avsluttes med

- a) Godkjent prøveforelesning over oppgitt emne
- b) Disputas

§ 11.1 Prøveforelesning

Prøveforelesningen skal være over oppgitt emne. Emne for prøveforelesningen bestemmes av fakultetet og kunngjøres for doktoranden 10 virkedager før forelesningen. Prøveforelesningen skal normalt holdes etter at avhandlingen er innlevert, men før disputasen, og skal godkjennes av en bedømmelseskomité nedsatt av fakultetet. Prøveforelesningen skal finnes tilfredsstillende før diplom kan tildeles.

Etter prøveforelesningen sender bedømmelseskomiteen en innberetning til fakultetet, der den gjør rede for hvordan den har vurdert prøveforelesningen.

Innberetningen skal konkludere med om forelesningen er godkjent/ikke godkjent.

§ 11.2 Disputas

Disputasen skal normalt avholdes innen en fastsatt frist, jf. § 9 siste ledd, etter at avhandlingen er innlevert til bedømmelse.

Forelesning og disputas skal normalt skje på norsk, engelsk, dansk eller svensk.

Disputasen skal være offentlig. Det skal normalt være to opponenter. De to opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen og oppnevnes av fakultetet. I særlige tilfeller kan det oppnevnes opponenter som ikke har vært medlemmer av komiteen.

Disputasen ledes av dekanus, eller den dekanus bemyndiger. Den som leder disputasen, gjør kort rede for innleveringen og bedømmelsen av avhandlingen og for prøveforelesningen og bedømmelsen av denne. Deretter gjør doktoranden rede for hensikten med og resultatet av den vitenskapelige undersøkelsen. Første opponent innleder diskusjonen og annen opponent avslutter disputasen. Det enkelte fakultet kan likevel fastsette en annen rekkefølge og oppgavefordeling mellom doktoranden og opponentene. Øvrige tilstedeværende som ønsker å opponere ex auditorio, må under disputasen gi melding om dette til disputasens leder innen det tidspunkt som denne fastsetter.

Etter disputasen sender bedømmelseskomiteen en innberetning til fakultetet, der den gjør rede for hvordan den har vurdert forsvaret av avhandlingen. Innberetningen skal konkludere med om disputasen er godkjent/ikke godkjent.

Hvis disputasen ikke godkjennes, kan ny disputas holdes. Så vidt mulig skal ny disputas vurderes av den opprinnelige bedømmelseskomiteen. Disputasen skal finnes tilfredsstillende før diplom kan tildeles.

9 PRØVEFORELESNING OG DISPUTAS

(Til reglementets § 11 Prøveforelesning og disputas)

Emne for prøveforelesningen bestemmes av fakultetet etter forslag fra instituttet. Tema for oppgitt emne skal normalt ikke hentes fra sentrale problemstillinger i doktorgradsarbeidet. Prøveforelesningen avholdes etter innlevering av avhandlingen, men før disputasen, og vurderes av en komité oppnevnt av fakultetet etter forslag fra instituttet. Prøveforelesningen skal vare i én undervisningstime.

- Dersom komiteen ikke finner å kunne godkjenne prøveforelesningen får kandidaten anledning til ett nytt forsøk. Dato for ny prøveforelesning og eventuell ny dato for disputas avtales. Ny prøveforelesning skal holdes over samme tema, med samme komité til å bedømme, og den må finne sted innenfor en ramme av 10 arbeidsdager.

- I tilfeller der komiteen underkjenner prøveforelesningen skal komitéens innberetning gi kandidaten klare anvisninger om hvilke forhold som må rettes opp.

Instituttet sender melding til fakultetet om ønsket dato, sted og tidspunkt for prøveforelesning og disputas. Fakultetet sørger for kunngjøring av prøveforelesning og disputas og finner leder for disputasen. Prøveforelesningen arrangeres av instituttet.

Under disputasen er opponentene likestilt og blir enig seg imellom om hvem som innleder og hvem som avslutter opposisjonen.

§ 12. KREERING OG DIPLOM

På grunnlag av innberetning om at prøveforelesningen og disputasen er godkjent, kreerer Universitetsstyret doktoranden til doktor.

Doktordiplomet utferdiges av institusjonen. På diplommet skal tittelen på avhandlingen føres opp. Opplysninger om det faglige opplæringsprogram doktoranden har deltatt i, skal vedlegges diplommet.

§ 13. KLAGE

§ 13.1 Klage på opptak/søknadsbehandling.

Avslag på søknad om opptak etter § 2 kan påklages etter reglene i Forvaltningslovens §§ 28 flg. Grunnlagt klage sendes til fakultetet. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen uten ugrunnet opphold til Den sentrale klagenemnd til avgjørelse.

§ 13.2 Klage på godkjenning av opplæringsprogrammet

Ved klage på avslag på søknad om godkjenning av kurs eller andre deler av opplæringsprogrammet, jf. §. 4.2, gjelder § 12 nr. 1 i Forvaltningsloven tilsvarende. Ved klage over sensur ved eksamen eller prøve, gjelder likevel Lov om universiteter og høyskoler.

§ 13.3 Klage over avslag på søknad om bedømmelse eller underkjenning av avhandling, prøveforelesning eller forsvar

Underkjenning av avhandling, prøveforelesning, eller forsvar kan påklages etter reglene i Forvaltningslovens § 28 flg. Grunnlagt klage sendes fakultetet. Fakultetet kan, etter at saken først er lagt fram for bedømmelseskomitéen, oppheve eller endre vedtaket hvis det finner klagen begrunnet. I motsatt fall sendes klagen Universitetsstyret til avgjørelse. Styret kan prøve alle sider ved det påklagede vedtak.

Dersom underinstansen eller klageinstansen finner grunn til det, kan det oppnevnes et utvalg eller enkeltpersoner til å foreta en vurdering av den foretatte bedømmelse og de kriterier denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.

§ 14. ANSVARET FOR FORSKERUTDANNINGEN

Styret ved Universitetet i Bergen har det overordnede ansvar for forskerutdanningen ved institusjonen. Ansvar for den faglige og administrative gjennomføringen av forskerutdanningen er delegert til fakultetene innenfor deres respektive fagområder.

Universitetets styre vedtar doktorgradsprogram for hvert fakultet. Ansvar for koordinering av tverrfaglige og tverrfakultære doktorgradsprogram skal tilknyttes et vertsfakultet.

§ 15. DELEGASJON

Fakultetets myndighet etter denne forskriften kan ikke delegeres til instituttnivå, dersom dette ikke eksplisitt er nevnt i dette reglement.